

MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM

BESZÁMOLÓ

2015.

INTÉZMÉNY NEVE: **HERMAN OTTÓ MÚZEUM**

VEZETŐJE: **DR. PUSZTAI TAMÁS**

BEVEZETŐ

Intézményünk 2015-ben is a fenntartó által jóváhagyott költségvetés és munkaterv alapján látta el feladatát. Előre nem tervezett, rendkívüli esemény nem történt. Július elejétől az Állami Számvevőszék éves munkatervének („Megyei hatókörű városi múzeumok ellenőrzése”) megfelelően átfogó vizsgálatot kezdett a Herman Ottó Múzeumban. A vizsgálat célja az utóbbi évek átszervezései, fenntartó váltásai és általában a 2011-2014. évi múzeumi működés kontrollja. Az ellenőrzés – amelynek során 435 adatesomagot töltöttünk fel az ÁSZ szerverére – a jelen beszámoló készítésekor még nem zárult le.

Szervezeti kérdések

	<i>2014. tény</i>	<i>2015. terv</i>	<i>2015. tény</i>
Összlétszám (fő, töredék is lehet)	126	126	138
Ebből magasabb vezető vagy vezető (fő, töredék is lehet)	14	14	14
Ebből szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	89	89	99
Ebből nem szakmai munkakörben foglalkoztatottak (fő, töredék is lehet)	23	23	25

a) Intézményi alapidokumentumok változásai: alapító okirat vagy szervezeti és működési szabályzat módosítása, a módosítás indokai

Az intézmény Alapító Okirata nem változott 2015-ben.

A múzeum új Szervezeti és Működési Szabályzatát 46/2015. (IX.3.) sz. határozatával jóváhagyta a fenntartó önkormányzat közgyűlésének Köznevelési, Kulturális, Turisztikai, Ifjúsági és Sport Bizottsága. Az új SzMSz benyújtását az intézmény szervezeti változása (Miskolci Galéria integrációja, Pannon-tenger Földtörténeti és Természettajzi Tár létrehozása), ill. a múzeumi feladatellátáshoz rendelt új ingatlan (Miskolc, Tímármalom u. 12., raktárbázis II. épülete) használatba vétele indokolta.

b) Az intézményben közfoglalkoztatás keretében alkalmazott dolgozók és az általuk végzett tevékenységek

<i>Program</i>	<i>Létszám</i>	<i>Feladat, tevékenység</i>
MANDA digitális közfoglalkoztatás	9 fő	digitalizálás, adatrögzítés
Kulturális közfoglalkoztatás az NMI keretében	1 fő	közművelődési asszisztens (Alkotóházi programszervező és gondnok)
Önkormányzati közfoglalkoztatás	5 fő	2 takarító, 2 teremőr, 1 gyűjteménykezelő
Összesen	15 fő	

A Herman Ottó Múzeumban 2015-ben 15 fő közfoglalkoztatott munkatárs dolgozott, háromféle közfoglalkoztatási program keretében. Az általuk ellátott tevékenységek többsége a gyűjteményi és közművelődési szakmai feladatokhoz kapcsolódott (gyűjteményrendezés, digitalizálás, adatrögzítés, programszervezésben való közreműködés). A takarító és teremőr munkakörökben a közalkalmazotti létszám kiegészítésére, pótlására alkalmaztunk közfoglalkoztatottakat.

Szakmai mutatók

I. Szolgáltatási feladatok

1. Közönségkapcsolatok:

	<i>2014. tény</i>	<i>2015. terv</i>	<i>2015. tény</i>
Közművelődési rendezvények és a rendezvények résztvevőinek száma (db/fő)	208 55 045	198 30.940	162 15 749
A hátrányos helyzetűeket (kiemelten a romákat), valamint a fogyatékkal élőket célzó, a társadalmi együttélést és a felzárkózást elősegítő programok és a programok résztvevőinek száma (db/fő)	111 5 000	120 2 870	153 4.187
Nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok és a programok résztvevőinek száma (db/fő)		3 370	3 370
Ismeretterjesztő előadások és a résztvevők száma (db/fő)	97 4 467	116 4 950	76 2 418
Ismeretterjesztő kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db/db/db)		2 1.500 pld.	1 50 pld.
Önkéntesek és az általuk ledolgozott munkaórák száma (fő/óra)		200 óra	30 fő, 206 óra

ÁSVÁNYTÁR

A Miskolci Egyetemmel közös közművelődési rendezvényünk a 33. nemzetközi ásványfesztivál, amelyen 2 nap alatt (március 7-8.) kb. 5000 látogató jelent meg.

NÉPRAJZI TÁR

A Néprajzi Tár részéről *Viszóczky Iona* gondozza a népművészeti alkotókkal és egyesületekkel fennálló szakmai kapcsolatokat.

- Népi Iparművészeti zsűrizés a Diósgyőri Kézműves Alkotóházban (Miskolc),
- Szakmai értékelés és előadás a Fügedi Márta Népművészeti Egyesület „Virágzó népművészet” pályázatán (Miskolc),
- Népi Iparművészeti zsűrizés és előadás megtartása a XVI. Élő Népművészet Országos Népművészeti Kiállítás keretében Mezőkövesden, a Hagyományok Háza, Népművészeti Módszertani Műhely, Népi Iparművészeti Osztály felkérésére,
- Közreműködés kiállítás rendezésben az Matyó Népművészeti Egyesület kérésére az Élő Népművészet regionális fordulójában (Mezőkövesd).

Dr. Bodnár Mónika az év folyamán is kapcsolatot tartott a honismereti mozgalommal, elsősorban a Honismereti Szövetséggel, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesülettel és a megyénkben működő vidéki honismereti egyesületekkel. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesület a Herman Ottó Múzeummal közösen 2015-ben is meghirdette az Istvánffy Gyula Honismereti Pályázatot, a pályamunkák beérkezése 2016-ban esedékes.

A Herman Ottó Múzeum 2013-ban együttműködési megállapodást kötött a miskolci Német Nemzetiségi Önkormányzattal, közös projektek megvalósítására. Ennek keretében *Viszóczky Iona* közreműködött a német népviseleteket bemutató vándorkiállítás megrendezésében (Városháza aulája, Miskolc) és a kiállítás megnyitásában.

2. Köznevelési hasznosítás:

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
A gyűjteményre és a kiállításokra alapozott múzeumpedagógiai foglalkozások és a foglalkozások résztvevőinek száma (db/fő)		400 db 19.050 fő	499 db 10.068 fő
A honlapon elérhető múzeumpedagógiai foglalkozások száma (kiemelten a kerettantervhez illeszkedő foglalkozásokra)		23 db	43

A tárgyévben kiadott múzeumpedagógiai kiadványok száma, példányszáma és a hasznosított példányok száma (db/db/db)		1 db 1.000 db 1.000 db	1 db 100 db, 191 fő
Iskolai tehetséggondozást segítő programok és a programok résztvevőinek száma (db/fő)		50 db/25 fő	59 db 238 fő,
A korai iskolaelhagyás csökkentését segítő programok és a programok résztvevőinek száma (db/fő)		70 db/1.300 fő (pályázati támogatás esetén)	1 db/8 fő
Iskolai közösségi szolgálat kapcsán köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma a tárgyévben, valamint összesen, illetve az iskolai közösségi szolgálaton résztvevő diákok és az általuk a múzeumban eltöltött órák száma (db/db/fő/óra)	50 fő/35 óra	20 fő/50 óra	30 fő/50 óra

3. Oktatási tevékenység:

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Felsőoktatási tevékenységben oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő)	3		3
Felnőttoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő)	1	1	1
A múzeum által akkreditált képzések és a képzések résztvevőinek száma (db/fő)	1	1 db 15 fő	1 db 15 fő

4. Hozzájárás:

	<i>2014. tény</i>	<i>2015. terv</i>	<i>2015. tény</i>
Kutatószolgálatot igénybe vevő kutatók és a kutatási alkalmak száma (fő/alkalom)	93 fő 159 alkalom	140 fő/264 alkalom	166 fő 209 alkalom
Múzeumi könyvtár használóinak száma és a múzeumi könyvtárlátogatások száma (fő/alkalom)	150 fő 1226 alkalom	160 fő 1500 alkalom	168 fő 1205 alkalom
Honlap-látogatások száma	22.468	25.000	38.690

5. Módszertani szolgáltatások:

	<i>2014. tény</i>	<i>2015. terv</i>	<i>2015. tény</i>
Szaktanácsadások száma (műtárgyvédelmi és állományvédelmi, gyűjteménykezelési, digitalizálási, valamint múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében)	159	183	165
Módszertani műhelygyakorlatok száma (műtárgyvédelmi és állományvédelmi, gyűjteménykezelési, digitalizálási, valamint múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében)	7	14	12

A módszertani szolgáltatások részletes ismertetése a beszámoló mellékletét képező adatlap szerint.

- a) Restaurálási és műtárgyvédelmi tevékenység körében gyakorlati bemutatóval egybekötve.

	<i>Időpont</i>	<i>Helyszín, intézmény</i>	<i>Téma</i>	<i>Szervező, működtető neve, beosztása</i>
1	2015. május 30.	Herman Ottó Múzeum kiállítási épülete	Kerámiarestaurálás - bemutató	Tóth Edina, Mlakár Lilla restaurátorok
2	2015. június 20.	Herman Ottó Múzeum Képtára	Barokk falfestmények és képelemek - bemutató	Mészáros Erika, képzőművész-restaurátor

- b) Szakáganként gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjtemény-feldolgozási, különösen digitalizálási tevékenység körében.

	<i>Időpont</i>	<i>Helyszín, intézmény</i>	<i>Téma</i>	<i>Szervező, működtető neve, beosztása</i>
1	2015. január 19.	Herman Ottó Múzeum kiállítási épülete, Pannon-tenger Múzeum	Megyei múzeumi újköszöntő szakmai nap	Pusztai Tamás múzeumigazgató, Tóth Arnold múzeumigazgató-helyettes
2	2015. május 29.	Herman Ottó Múzeum kiállítási épülete	Régészet Napja	Király Ágnes régész
3	2015. május 30.	Herman Ottó Múzeum kiállítási épülete	Régészet Napja	Király Ágnes régész
4	2015. június 3.	MTA MAB Székháza (Miskolc, Erzsébet tér 3.)	Emlékkülés a II. világháború európai befejezésének 70. évfordulója alkalmából	Tóth Arnold múzeumigazgató-helyettes
5	2015. június 3.	Herman Ottó Múzeum kiállítási épülete	86. Ünnepi Könyvhét és 14. Gyermekkönyvnapok - Múzeumi Olvasó kert, Könyvbemutató	Tóth Arnold múzeumigazgató-helyettes
6	2015. október 29.	Miskolci Galéria	A fényképek második élete – Műhelybeszélgetés az Erdélyen innen – Alföldön	Hajdú Ildikó muzeológus

			túl című néprajzi kiállításához kapcsolódóan	
--	--	--	--	--

- c) Múzeumpedagógia területén óvodapedagógusoknak és pedagógusoknak a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ megyeközponti tankerületével egyeztetett tematika alapján, a kerettantervi kapcsolódások bemutatása érdekében.

	<i>Időpont</i>	<i>Helyszín, intézmény</i>	<i>Téma</i>	<i>Szervező, működtető neve, beosztása</i>
1	2015. október 1.	Herman Ottó Múzeum Képtára, Miskolc	Múzeumpedagógiai Évnyitó	Éliás István osztályvezető múzeumpedagógus
2	2015. október 2.	Herman Ottó Múzeum kiállítási épülete	Szemere-szalon: Görgey Artúr újra Magyarországon	Spóner Péter, történész-muzeológus
3	2015. október 22.	Edelényi Kastélysziget	Szakmai tapasztalatsere	Tóth Arnold múzeumigazgató-helyettes, Marosi Ágnes múzeumpedagógus, fogadó részről: Bay Judit létesítményvezető
4	2015. november 4.	Pannon-tenger Múzeum	Honnan jöttünk? Kik vagyunk? Merre tartunk? – szakmai bemutató és konzultáció	Szolyák Péter tárvezető, előadói részről: Ringer Árpád egyetemi docens (ME)

Általános tapasztalatok megfogalmazása:

A módszertani műhelygyakorlatok nagyrészt beépültek a múzeum gyakorlatába. Az immár hagyományosan visszatérő tematikák iránti érdeklődésnek kedvez a korábbi évek ütemezését követő kiszámíthatóság, az esetenkénti országos marketing hatása jelentősen növeli a látogatottságot – ezt igyekezve igazítottuk műhelygyakorlatainkat a nagyrendezvények időpontjaihoz. Különösen fontos ez a restaurálási és műtárgyvédelmi tevékenység körében megvalósított gyakorlati bemutatók esetén, ahol a korábbi években az érdeklődés a szakma létszámébéli szűkösségével egyenes arányban meglehetősen visszafogottnak bizonyult – a nagyrendezvények részeként sikerült ezekben az esetekben is új célközönséget megszólítani. Helyi szinten új, de országos viszonylatban is egyedülálló kezdeményezésnek bizonyult a „Museum for you” múzeumpedagógus tábor, amely kiváltotta és egyben újraértelmezte a

szakágat érintő műhelygyakorlatok megvalósítását (erről bővebb információ az I/C pontban olvasható).

Továbbra is elmondható, hogy az önálló műhelygyakorlatok elsősorban Miskolc város szakmai és civil közönségét képesek megszólítani, amennyiben azok nem képezik valamely nagyobb lélegzetvételű programsorozat részét.

A múzeum felsőfokú végzettségű, a Múzeumi Állományvédelmi Bizottság éves továbbképzését elvégzett állományvédelmi felelőse helyszíni bejárásának biztosítása a megye területén lévő muzeális intézményekbe legalább évente egyszer

SZAKTANÁCSADÁS

	Dátum	Szaktanácsadást igénybevevő intézmény/ek	Téma	Szaktanácsadó neve, beosztása
1	2015. március 26. és 2015. április 20. között több alkalommal illetve 2015. november 23.	Bányászattörténeti Múzeum, 3733 Rudabánya Petőfi Sándor u. 26. Papp Andrea, intézményvezető	Pályázatírással kapcsolatos segítségnyújtás és együttműködés az NKA által kiírt „ <i>Vidéki muzeális intézmények állományvédelmi fejlesztésének támogatása</i> ” témában	Szentesi Edina, muzeológus, állományvédelmi felelős
2	2015. március 26. és 2015. április 20. között több alkalommal	Gömöri Múzeum és Holló László Galéria, 3630 Putnok, Serényi László tér 10. Ujváry Mária, intézményvezető	Pályázatírással kapcsolatos segítségnyújtás és együttműködés az NKA által kiírt „ <i>Vidéki muzeális intézmények állományvédelmi fejlesztésének támogatása</i> ” témában	Szentesi Edina, muzeológus, állományvédelmi felelős
3	2015. március 26. és 2015. április 23. között több alkalommal	Borsodi Tájház I–III., 3780 Edelény, Borsodi út 155., Váralja út I. és 2. Hadobás Pál, intézményigazgató	Pályázatírással kapcsolatos segítségnyújtás az NKA által kiírt „ <i>Vidéki muzeális intézmények állományvédelmi fejlesztésének támogatása</i> ” témában	Szentesi Edina, muzeológus, állományvédelmi felelős
4	2015. április 22. és 2015. május 14.	Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény,	Pályázatírással kapcsolatos segítségnyújtás és	Szentesi Edina, muzeológus,

	között több alkalommal	3950 Sárospatak, Szent Erzsébet utca 13. Szabó Irén, intézményvezető-helyettes és Feczko Ágnes, muzeológus	együttműködés az NKA által kiírt „ <i>Vidéki muzeális intézmények állományvédelmi fejlesztésének támogatása</i> ” témában	állományvédelmi felelős
5	2015. április 30.	Herman Ottó Múzeum – Miskolci Galéria, 3530 Miskolc, Rákóczi Ferenc út 2. Kákóczki András, intézményvezető	Műtárgykörnyezeti paraméterek mérése és dokumentálása műtárgykölcsönzés meghosszabbítása érdekében	Szentesi Edina, muzeológus, állományvédelmi felelős
6	2015. június 11.	Herman Ottó Múzeum, 3529 Miskolc, Görgey u. 28. Tóth Arnold, múzeumigazgató-helyettes	Műtárgykörnyezeti paraméterek mérése és dokumentálása a Miskolci Galéria két kiállítóterében bemutatni szándékozott időszaki kiállítás fogadását megelőzően	Szentesi Edina, muzeológus, állományvédelmi felelős
7	2015. szeptember 25.	Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény, 3950 Sárospatak, Szent Erzsébet utca 13. Feczko Ágnes, muzeológus	Javaslat környezet- és műtárgybarát felületfertőtlenítő- és tisztítószer kiválasztására, illetve használatára vonatkozóan	Szentesi Edina, muzeológus, állományvédelmi felelős
8	2015. szeptember 29.	Gömöri Múzeum és Holló László Galéria, 3630 Putnok, Serényi László tér 10. Ujváry Mária, intézményvezető	Kiegészítések a helyszíni bejárások során tapasztalt és írásban jelzett problémák kezelésével kapcsolatban	Szentesi Edina, muzeológus, állományvédelmi felelős
9	2015. október 6. (szóban) 2015. október 26. (írásban)	Kossuth Emlékház, 3905 Monok, Kossuth Lajos utca 18. Györgyné Újvári Mária, intézményvezető	Javaslat a Kubinyi Ágoston Program keretében elnyert támogatásból megvásárolni szándékozott készülékek típusának kiválasztására, illetve világításkorszerűsítésre vonatkozóan	Szentesi Edina, muzeológus, állományvédelmi felelős
10	2015. október 12.	Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény,	Javaslatok és szempontok hőmérséklet- és	Szentesi Edina, muzeológus,

		3950 Sárospatak, Szent Erzsébet utca 13. Feczko Ágnes, muzeológus	páratartalom mérő műszer vásárlása érdekében	állományvédelmi felelős
11	2015. október 26.	Zempléni Múzeum, 3900 Szerencs, Huszárvár utca 11. Fazekasné Majoros Judit, intézményvezető	Információkérés a rátkai Német Nemzetiségi Tájház döngölt, tapasztott agyagpadlójának megújításához	Szentesi Edina, muzeológus, állományvédelmi felelős
12	2015. november 2. és 2015. november 25. között több alkalommal	Borsod-Abaúj-Zemplén megye minden működési engedéllyel rendelkező muzeális intézményében dolgozó kollégája, akiket a helyszíni bejárás során fel kell keresni (90 db e-mail cím)	Körlevél, majd emlékeztető körlevél kiküldése e-mailben a muzeális intézmények munkatársai részére a Múzeumi Állományvédelmi Bizottság tárolódobozokra vonatkozó igényfelméréséről; illetve a kereskedelmi forgalomban beszerezhető néhány tárolódoboz méretének fellelhetőségéről	Szentesi Edina, muzeológus, állományvédelmi felelős
13	2015. november 3.	Károlyi-kastély 3993 Füzérradvány, Kossuth utca 4/a Paszternák István, létesítményfelelős	Információkérés a kastélyba létesíteni tervezett adattár megfelelő tárolóbútorainak kiválasztásához és beszerzési helyével kapcsolatban	Szentesi Edina, muzeológus, állományvédelmi felelős
14	2015. november 3.	Magyar Orthodox Egyházi Gyűjtemény 3525 Miskolc, Deák tér 7. Dr. Bokányi Ljudmilla, kuratóriumi elnök (Miskolci Orthodox Múzeumért Közhasznú Alapítvány)	Információkérés az intézmény számára megfelelő tűzoltó készülékek típusának kiválasztása érdekében	Szentesi Edina, muzeológus, állományvédelmi felelős

Megjegyzések az állományvédelmi, műtárgyvédelmi, gyűjteménykezelési stb szaktanácsadásokhoz:

Az állományvédelmi helyszíni bejárások alatt szóbeli szaktanácsadásra és napló készítésére minden intézményben sor került, amelyek közül 55 helyszínen (azaz 55 alkalommal) a felmerült problémák kezelésre kidolgozott javaslatok és/vagy stratégiák a naplóban írásban is rögzítésre kerültek. A naplóban leírt szaktanácsadásokon felül 14 esetben az adott intézmények

munkatársai további, részletesebb információkat, vagy javaslatteteleket is kértek a látogatás során tapasztalt problémákhoz kapcsolódóan; illetve az év folyamán a munkájuk közben felmerült, állományvédelemmel kapcsolatos gondjaik megoldása érdekében, vagy pályázatkészítéssel összefüggésben kértek segítséget, amelyeknek dokumentálása külön, a Herman Ottó Múzeum által összeállított űrlap segítségével történt.

A helyszíni bejárások során az EMMI által 2013-ban megadott listán szereplő intézmények száma kismértékben csökkent [74-ről 70-re, mivel a listán szereplő intézmények között volt olyan, amelyik már nem létezik (pl. a *Parasznyai Kisgaléria* 2001 óta), illetve volt is, amely az adott helyszín polgármesteri hivatalának tájékoztatása szerint korábban sem létezett (pl. a *Bükkszentkereszti Tájház*). Más intézmények nem a listán szereplő szakmai besorolás szerint működnek (pl. a *Matyó Múzeum – Mezőkövesdi Tájházak – Bútorfestő Alkotóház és Hímzőház*; illetve *Tűzzománcos és Hímzőház*).

Az időközben megvalósult építkezések következtében, vagy az intézmények számára a fenntartók által biztosított újabb helyiségeknek köszönhetően az épületegységek száma viszont 112-ről 118-ra nőtt. A megyében jelenleg is több helyen építkezések történnek, vagy felújítások zajlanak, emiatt egyes helyiségek megszűntek, vagy az építési munkálatok miatt nem voltak megközelíthetők, más helyszíneken viszont kényyszerűségből már a folyosók és az előterek is „raktár” céljára lettek hasznosítva, ezért a gyűjteményi raktárak és a kiállítóterek számában is történtek változások az előző évhez képest. 2014-ben 173 gyűjteményi raktár, illetve 416 kiállítótér volt látogatható; míg 2015-ben 174 raktárban és 403 kiállítótérben lehetett a műtárgykörnyezeti méréseket elvégezni. (Felelős: *Szentesi Edina*)

A múzeum két szakmai munkakört betöltő munkatársának beiskolázása legalább 30 órás, a miniszter által akkreditált vagy az Országos Képzési Jegyzékben szereplő képzésre, vagy legalább 30 órás képzés megtartására a módszertani műhelygyakorlattal érintett tevékenységek valamelyikéhez kapcsolódva

TOVÁBBKÉPZÉS

Képzésen részt vett szakmai munkatárs	Képzés címe	Képzés szervezője	Képzés óraszám
<i>Dr. Tóth Arnold</i> <i>múzeumigazgató-</i> <i>helyettes</i>	<i>Young Leaders -</i> <i>European Museum</i> <i>Leadership</i> <i>Programme 2015</i>	München, Kerschensteiner Kolleg - Deutsches Museum	2015. november 24- 27.
<i>Dr. Szörényi</i>	<i>Korszerű</i>	Szervező: DFT-Hungária	2015.01.14 - 02.11.

<i>Gábor múzeumigazgató- helyettes</i>	<i>szervezetfejlesztési kompetenciák kulturális szakembereknek</i>	Zrt.	Hossza: 40 órás
<i>Kákóczki András múzeumigazgató- helyettes</i>	<i>Korszerű szervezetfejlesztési kompetenciák kulturális szakembereknek</i>	Szervező: DFT-Hungária Zrt.	2015.01.14 - 02.11. Hossza: 40 órás

- „Museum for you” múzeumpedagógus tábor - 2015. augusztus 24-29.

A 2015 nyarán megvalósult múzeumpedagógusoknak szervezett módszertani táborunk azt tűzte ki célul, hogy természettudományi, művészeti és történelmi tartalmú kiállításainkat a megszokott gyakorlataink feltűlésének érdekében, más múzeumokban dolgozó kollégákkal és pedagógiai szakemberek segítségével, egy közös feldolgozás során új „dimenzióba” helyezzük.

A tábort 2015. augusztus 24-29. (hétfő-szombat) között szerveztük a HOM Alkotóházában, amely a belvárosban található, közel a múzeum kiállításaihoz. A táborra történő jelentkezés ingyenes volt és nem volt az sem megkötve, hogy ki milyen tapasztalatokkal, előzetes életúttal, vagy melyik részéről jelentkezik az országnak.

A fő tevékenység múzeumunk három, viszonylag új szemléletű kiállításaira és azok megtekintésére jelentkező csoportok foglalkoztatására épült. A központi épületünkben feldolgozásra kerülő kiállítások a következők voltak: Óserdei ősvényeken; A Kárpátok ásványai (Pannon-tenger Múzeum kiállítóhely) és a Puttójárat – Kalandozások a barokk művészetben (Képtár). A Papszeri kiállítóhelyen az Elit alakulat – a Kárpát-medence leggazdagabb honfoglalás kori temetői című, 2014-ben az Év Kiállítása címet nyert tárlat. Tevékenységünk a felnőtt és a középiskolás korosztályokra koncentrált. A tesztcsoportjaink egyike 20 fős, vidékről érkező felnőtt pedagógusokból és muzeológusokból álló kiránduló társaság, a másik Miskolci Gyermekvárosból érkező, 15 fős, vegyes évfolyamú, de középiskolás korú diákcsoport volt.

A foglalkozások megtartásához a kiállítások kurátorai tartottak a résztvevőknek vezetések, a koncepciókról szóló összefoglalókat. Szolyák Péter (Pannon-tenger Múzeum), Pusztai Tamás (Honfoglaló kiállítás) és Éliás István (Képtár).

A feldolgozáshoz szakmai segítséget, különféle módszertani lehetőségekről előadásokat és gyakorlati példákat a drámapedagógia és a korosztályi megfeleltetés terén Joó Emese

(múzeumpedagógus, etnográfus), a zenepedagógia terén Csuka Tímea (csellóművész, zenepedagógus), dráma- és mozgásművészet terén Richwalsky Zsuzsanna (kortárs táncpedagógus) és művészetpedagógia terén Éliás István (művészet- és múzeumpedagógus) nyújtott.

A Herman Ottó Múzeum Múzeumi Szabadművelődési Akadémiája Idősek és Szépkorúak részére (felelős: Simon László)

Tematika:

	<i>Időpont</i>	<i>Előadó</i>	<i>Előadás címe</i>	<i>Helyszín</i>
	2015.01.28.	Pirint Andrea	Nézzük meg együtt a GONDOLATMENET c. kiállítást	HOM M.Galéria
1	2015.02.12.	Simon László	Bemutkozás, programismertetés	HOM
2	2015.02.17.	Simon László	Római érmék B-A-Z megyében	HOM
2	2015.03.03.	Éliás István	Kiállítás népszerűsítési gyakorlatok	HOM-Miskolci Galéria
3	2015.03.17.	Kurta Mihály	Múzeumandragógia-örökség-tudáskorrekció	HOM
4	2015.03.31.	Dr. Tóth Arnold	Templom vagy agóra, avagy: mi a múzeum?	HOM
4	2015. 04.14.	Marosi Ágnes	Nézzük meg együtt a HOM felújított Képtárát!	HOM
5	2015.04.28.	PhD Spóner Péter	Nézzük meg együtt a papszeri Szemere-kiállítást!	HOM, Papszer 1.
6	2015.05.12.	Nagy Zsolt Dezső	A bodrogolaszi középkori aranyelet	HOM
7	2015.06.09.	Dr. Lovász Emese	A diósgyőri vár (kirándulás, tárlatvezetés)	Miskolc, Diósgyőr
8	2015. június 23.	Hüdeg Lórántné	A Herman Ottó Múzeum könyvtárának kincsei	HOM
9	2015. 08.25.	Vámosi Katalin	A kortárs képzőművészet helyzete napjainkban	HOM
10	2015.09.08.	Dr. Csengeri Piroska	Az újkőkor kutatásának legújabb eredményei	HOM
11	2015.09.22.	Mikita Gábor	Egy kis színháztörténet	HOM Thália-ház
12	2015.10.01.	Berentés Ágnes	Barlangászat	HOM
13	2015.10.13.	Hajdú Ildikó	Kortárs képzőművészeti gyűjtemények	HOM-Petró-ház
14	2015.11.10.	Békési Gábor	Telepi György élete és hagyatéka	HOM

A megyei módszertani központi tevékenység helyi megvalósulásának szöveges értékelése:

Elmondható, hogy a megyei módszertani központi tevékenység feladatrendszere beépült a Herman Ottó Múzeum gyakorlatába. A műhelygyakorlatok iránt elsődlegesen helyi

érdeklődés mutatkozik – ez a vidéki intézmények részéről a visszajelzések alapján elsősorban a szűk szakmai létszámra vezethető vissza. A Herman Ottó Múzeum a műhelygyakorlatok látogatóinak körét és látogatószámát igyekszik azzal növelni, hogy azok időpontját a nagyobb, a köztudatba már bevezetett rendezvényekhez igazítja.

A Herman Ottó Múzeum képzések tekintetében az előirányzottakon túl teljesített. A felsővezetők szakmai képzésén kívül, az évek óta sikeresen zajló „Szabadművelődési Akadémia” mellett először került sor „Museum for you” címmel múzeumpedagógiai tábor megrendezésére, amely nemcsak a megyében, de a távolabb élő szakembereket is megszólította.

A szaktanácsadásokat a korábbi évek tapasztalatainak megfelelően továbbra is szakmabeliek és magánemberek, civil szervezetek egyaránt nagy számban igénybe veszik.

- a) Az intézmény 2015. évi közművelődési tevékenységének és PR stratégiájának szöveges bemutatása (Új célcsoportok megszólításának stratégiája, a megvalósítás módja, eszközei, személyi feltételeinek biztosítása /gyakornokok, önkéntesek, stb./, költségvetésen kívüli finanszírozási lehetőségek bevonása /pl.: TÁMOP, szponzorok, együttműködések/).

A múzeumi kiállítás az intézmény kommunikációs szervezésének legfontosabb eszköze. Tematikáját, prezentációját, feladatát, közönségét tekintve több szempontból definiálható. A HOM-ban széles körű tudományterületi tagolásban jelennek meg a kiállítások, az esetek többségében ún. közönség-kiállítások. Az ún. blockbuster tárlatokhoz hasonló a Pannontenger kiállítás 3 egységből álló tárlata, amely megnyitása (2013. november) óta közel 50.000 látogatót fogadott. A múzeum 7 városi helyszínen látható kiállításai többségében jól körülhatárolható profillal rendelkeznek, ez a különböző kiállítási helyszínek („házak”) egyfajta profiltisztításával is összefügg.

A HOM épületeinek városon belüli elhelyezkedése, egymáshoz való közelsége egy-egy projekt kapcsán előnyként hasznosítható adottságok. Az Alkotóház és a Görgey utcai főépület, a Papszer utcai kiállítóhely és a Miskolci Galéria (Rákóczi u.2.), a Thália-ház és a Feledy-ház pl. a Tártal-túrák esetében egy-egy program részeként szerepeltethetőek. Kiesik ebből a körből a távolabb elhelyezkedő Petró-ház, és a városközponttól egészen távoli lillafüredi Herman Ottó Emlékház. Utóbbi esetében azonban az ingatlan övező természeti környezet (a közeli szálláshelyekkel együtt) akár több napot is kitöltő programlehetőségeket, turisztikai attrakciót is rejt magában.

A kiállítások, bár a múzeumok legfontosabb kommunikációs eszközei, önmagukat ritkán képesek eladni. A kiállítások termékélet-görbéjének érettség szakasza igen rövid. Jellemző a hosszú bevezető szakaszt követő intenzív növekedés, rövid érettséget követő hanyatlás, lecsengő periódus. Sok esetben ez a kiállítások fennállásának idejével (Miskolci Galéria) is magyarázható. A tárlatokhoz kapcsolódó programok az érettség szakaszának meghosszabbítását hivatottak előidézni. Jó példa erre a Szemere-kiállítás, amelynek érettségi szakaszát az un. Szemere Szalon rendezvények hosszabbítják meg, de említhetjük itt a Színészmúzeumot (Thália-házat) is a ciklikusan visszatérő programokkal (Múzeumi menüett, Emlékpróba, Frappé) és a Feledy-házat is az időről időre jelentős látogatószámot vonzó Művészeti Szabadegyetemmel és a Múzsák kertje rendezvénnyel.

A múzeum egyik legfontosabb feladata, hogy megtervezze közművelődési tevékenységét és kialakítson ehhez kapcsolódóan egy PR stratégiát. Intézmény céljai 2015-ben egy marketing-kommunikációs stratégia és egy új múzeumi arculatterv elkészítése voltak. A múzeum szándékai szerint ez a stratégia figyelembe veszi azt, hogy a fenntartó döntése értelmében várhatóan 2016-tól egy új múzeumi szárnyal, és benne új állandó kiállítással (A Kárpát-medence népviseleteiből, Barna György Gyűjtemény) bővül a múzeum kínálata. A marketingtervet és az arculattervet már erre a jövőbeni kiállításra is tekintettel tervezzük. 2015-ben a stratégia és az arculatterv elkészültével párhuzamosan zajló, kisebb konkrét célkitűzések megvalósítását kezdtük elváltak (látogatói statisztika készítése, látogatószámlálás pontosítása). Kérdőívezéssel és a látogatók lakóhely szerinti nyomon követésével (a belépéskor az irányítószám regisztrálásával) gyűjtünk adatokat a közönségünkről. A múzeumpedagógiai statisztika vezetésével, ill. annak elemzésével, a foglalkozások minőségi és mennyiségi jellemzőinek pontos nyomon követését várjuk. Az intézményi egycsítéssel megsokszorozódott a múzeumpedagógiai tevékenység a Herman Ottó Múzeumban. A hét épületben, hatvan kiállításban zajló évi 400 foglalkozást 8–10 múzeumpedagógus és muzeológus munkatárs vezeti. Az ő tevékenységük hatékonyabb segítése érdekében bevezetésre kerül egy megosztott elektronikus felület, ahová a megadott szempontok szerint rögzítésre kerülnek a foglalkozások minőségi és mennyiségi adatai.

A múzeum 2015-ben kérdőíves felmérést végzett a munkatársak körében. A munkahelyi légkör javítása, és a hatékonyabb közönségkapcsolati, PR tevékenység érdekében a teljes dolgozói állományt átfogó felmérés készült 2015-ben, melynek értékelésével 2016 első

negyedévében végzünk. A felmérés célja, hogy a frontszemélyzet munkáját segítjük és a múzeum arculatát javítsuk a munkatársak körében végzett szemléletformálással.

A múzeum 2015-ben létrehozta Frontline Fórumát, mely az ún. frontvonalban dolgozó munkatársak képzésére, tapasztalatcseréjére szolgál, hiszen a múzeum látogatói először ezen múzeumi munkatársakkal kerülnek kapcsolatba, így az ő feladatellátásuk minősége meghatározó a múzeum és a látogató viszonyában.

Az intézmény három pillérré építi közművelődési rendezvényeinek szerkezetét:

1. Kiállítás megnyitó és a kiállításokat záró rendezvények
2. Rendszeres ismeretterjesztő előadássorozatok, 8 helyszínen
3. Nagyrendezvények (8 db, melyek maguk is elemenként több helyszínből és több kisebb rendezvényegységből állnak: Régészet Napja, Ünnepi Könyvhét, Múzeumok Éjszakája, Ásványfesztivál, Múzeumok Őszi Fesztiválja, Föld Napja, Gyermeknap, Víz világnapja.)

Az egyes kiállítóhelyek a maguk arculata szerint az éves rendezvénynaptár folyamatába illeszkedik. A három fő rendezvénytípuson kívül további kisebb, alkalmi, egyedi esemény (performance, befogadott külsős rendezvény) gazdagítja a kínálatot. 2015. februárjától *egységes intézményi rendezvénynaptárt vezettünk be*, amelynek használata a kommunikáció hatékonyságát és az intézmény sokoldalú tevékenységének összehangoltságát javítja. 2015. évben a közművelődési rendezvényekben az alábbi változások voltak tapasztalhatók: azok a közművelődési előadások, amelyek nem közvetlenül kapcsolódtak az ingyenes kiállítás-megnyitókhoz az eddigi ingyenesség helyett belépőjegy vásárlásával lettek elérhetőek a közönség számára. A kiállítás-megnyitók és záró rendezvények továbbra is ingyenesek, a nagyrendezvények az eddigiékhöz hasonlóan továbbra is fizetősek maradnak a látogatóknak. A kiállítóhelyek profiltisztítása azt is jelenti, hogy csak az életképes rendezvények szervezését támogatja majd a múzeum, azon kezdeményezések, amelyek a városi rendezvényhalmaz viszonyításában bármely okból kifolyólag nem tudják megteremteni a maguk közönségbázisát, a az elvárt közönségszámot, kikerülnek a múzeumi repertoárból.

ÁSVÁNYTÁR

„A Kárpátok ásványai” állandó kiállításához kapcsolódóan az érdeklődők kétféle múzeumpedagógiai foglalkozáson vehettek részt. A „Pingáljunk föld-pigmentekkel” foglalkozás keretein belül a természetes földfestékeket a gyerekek saját kezűleg őrlik le,

és keverik össze kötőanyaggal, elkészítve a maguk festékét, mellyel utána festetnek is. Az „Ismerjük meg az ásványokat” nagyobbaknak, vagy a téma iránt mélyebb tudásra vágyóknak való foglalkozás, ahol játékos és interaktív formában bővíthették ismereteiket az ásványokról és kőzetekről. A foglalkozásokat Berentés Ágnes vezette.

2015. március 7-8-án az Ásványtár és a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Karának közös szervezésében került megrendezésre a 33. Miskolci Nemzetközi Ásványfesztivál. Helyszíne a Miskolci Egyetem volt. Az eseményen mintegy 110 kiállító és 5000 látogató vett részt. Az Ásványfesztivál egyik fő programjaként futó „Földtudományi játszóház”-at Berentés Ágnes vezette.

Az Ásványtár épülete a központja az ásványbarátokat tömörítő országos civil szervezetnek, a Magyar Mínerofil Társaságnak. Ennek vezetésében Fehér Béla alelnökként, Szakáll Sándor pedig vezetőségi tagként vesz részt. A társaság színes folyóiratának, a Geodának Fehér Béla a főszerkesztője.

b) Közművelődési programok bevételei (belépőjegyek, foglalkozások díja stb.)

<i>Mutatók</i>	<i>2014. tény</i>	<i>2015. terv</i>	<i>2015. tény</i>
Jegyár-bevétel	8.955		8.475 e Ft
Egyéb közművelődési és múzeumpedagógiai programok bevétele			539 e Ft

II. Kiállítási tevékenység

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Allandó kiállítások száma és látogatószáma	11 db 67 083 fő	11 db, 92 500 fő	11 db, 57 699 fő
- hazai (db fő)			
- külföldön megrendezett (db fő)			
Időszaki kiállítások száma és látogatószáma	55 db 54 948 fő	58 db 27 200	Hazai: 90 db 35 953 fő

- hazai (db fő) - külföldön megrendezett (db fő)			Külföldi: 2 db 1.054 fő
Vándorkiállítások száma és látogatószáma - hazai (db fő) - külföldön megrendezett (db fő)	6 db 9 184 fő	4 db 12 700	5 db, 13.815 fő Külföldi: 1 db (3 helyszínen) 2.854 fő
Befogadott kiállítások száma és látogatószáma - hazai (db fő) -		6 db 5.750 fő	Hazai: 6 db 7.052 fő Külföldi: 1 db 81 fő
- Virtuális kiállítások száma és látogatószáma (db fő)	3 db Nincs adat	3 db Nincs adat	3 db Nincs adat
A nemzetiségek anyaországában megrendezett kiállítások száma és látogatószáma (db/fő)		1 db 500 fő	1 db 713 fő
A hozzáférhető műtárgyállomány mutatói: - teljes műtárgyállomány (db) - kiállításban, látványtárban, tanulmányi raktárban és az interneten bemutatott tárgyak száma (db) - fentiek aránya (%)	354.490 db + 1,5 millió leltározatlan régészeti lelet 11.620 db 3,2 % (a leltározatlan régészeti nélkül)	358.000 db + 1,7 millió leltározatlan régészeti lelet 13.000 db 3,6 % (a leltározatlan régészeti nélkül)	358.407 db + 1,7 millió leltározatlan régészeti lelet 13.597 db 3,7 % (a leltározatlan régészeti nélkül)

Tárgyévben megjelent tárgykatalógusok és kiállítási vezetők száma (magyar és idegen nyelven), példányszáma és a hasznosított példányok száma (db/db/db)		1 db webes Online katalógus	2 db (1 db magyar nyelven, 1500 példányban, és 1 db elektronikus katalógus a honlapon)
Múzeumpedagógiai foglalkozással kiegészített kiállítások száma		23	20

a) Nyitva tartás: nap/év. (az ünnepi nyitva tartás jellemzői)

A múzeum húsvétkor és pünkösdkor programokkal és ünnepi nyitva tartással várta a látogatókat. Nyári időszakban a Színészmúzeum (Thália-ház) nyitva tartását meghosszabbítottuk, 12 és 20 óra között vártuk a látogatókat.

b) A látogatószám növekedését és a múzeumi szolgáltatások minőségét elősegítő új kezdeményezések, szolgáltatáscsomagok és készpénzkímélő eszközök

A Herman Ottó Múzeum turisztikai minőségbiztosítási feltételrendszerének elemzése

Érkezés előtti tájékoztatás, figyelemfelkeltés: a múzeum a városban nem tud kellő hangsúllyal kommunikációs felületeken megjelenni, mert ezek finanszírozására nincsen forrása. Pl. 2015-ben a MIDMAR által indított megkérdezésben a miskolciak és az ide látogatók legkedveltebb múzeuma a Színészmúzeum volt, azonban a múzeum a Déryné utcában a Színházhoz hasonló módon, az utca egyik oldaláról a másikig futó keresztirányú szalagmolinón nem tudja felhívni magára a figyelmet. Hasonló a helyzet Miskolci első felháza, a Rákóczi-ház esetében, amely így szintén nem jelenik meg hangsúlyos módon, azonban ha előtte az utcafront felett kifeszített molinó tájékoztatná a közönséget, valószínűleg nagyobb látogatószám realizálódhatna. Az intézmény honlapja elavult, a Miskolci Galéria tagintézmény honlapja igen nehézkesen működik. Az intézménynek kényelvű honlap fejlesztésére és megvalósítására nincsen forrása.

Érkezés: általános gond a múzeum belvárosi kiállítóhelyei esetében a parkolás nehézsége. A múzeum számára parkolási lehetőség korlátozott számban a Görgey utcán található. A többi kiállítóhely esetében a látogató kizárólag csak fizetős parkolóhelyeket vehet igénybe. A partnerek, szállítók esetében csak a Behajtási engedély jelent átmeneti megoldást, de ez hosszabb időtávra, pl. tárgyalások, konferenciák esetén nem alkalmazható. A kiállítóhelyek előtt nincs lehetőség kerékpárok tárolására, egyes kiállítóhelyeken pl. a Színészmúzeumban udvar hiányában még a belső részben sem tudjuk elhelyezni a látogatók (vagy akár a munkatársak) kerékpárjait. Buszparkoló csak a Görgey utcán van (korlátozott számú hely és időtartam). A kiállítóhelyeken ún. közösségi terek, vendégfogadó terek, pihenő (nyugdíjasoknak, kismamáknak) korlátozottan állnak rendelkezésre.

A látnivaló állapota: a kiállítóhelyek állagának megóvására folyamatosan gondot fordít a múzeum, de egyes esetekben a saját erő nem elég. Egyes kiállítóhelyeink állapota pl. tetőszerkezet olyan munkálatokat is igényel, amelyeket a múzeum önerőből nem tud megoldani. A múzeum az olyan feltételeket, amelyek saját erőforrás felhasználásával, belső átszervezéssel, munkaszervezéssel megvalósítható, biztosítani tudja: tisztaság, rendezettség, vendégek személyre szabott üdvözlése, információs anyagok biztosítása, attrakció általános karbantartása, világítás, személyzet megjelenése.

A Herman Ottó Múzeum szolgáltatásfejlesztési lehetőségei a múzeum, mint turisztikai attrakció tükrében

A Herman Ottó Múzeum az ország egyik legnagyobb vidéki múzeuma. A Miskolci Galériával történt 2013-as fúziója, egy olyan sokoldalú, számos tudományos és művészeti területet átfogó intézményt hozott létre, amely hosszabb távon új fejlesztési lehetőségeket hordoz magában.

1. A múzeum számára a turisztikai attrakcióként történő meghatározás által az adott attrakció elemeiben végrehajtott szolgáltatásfejlesztés kapcsán olyan előnyök képződnek, amelyek birtokában jól körülhatárolható módon meg tudja magát különböztetni a hasonló adottságokkal rendelkező többi 18 megyei hatókörű városi múzeumtól.
2. A múzeum, amennyiben az attrakcióelemekben fejlesztést hajt végre, és ezek eredményesek, könnyebben tudja a fejlesztéseket azon területeken is végrehajtani, melyek a múzeum egészét tekintve kulcsfontosságúak ugyan, de lényegét tekintve nem a turisztikai attrakció meghatározással jellemezhetők.

3. A múzeum számára a turisztikai szolgáltatóként történő megjelenés, ezzel együtt az attrakciómenedzsment kidolgozása, a látogatómenedzsment, és a turisztikai minőségbiztosítás sikeressége azt is jelentheti, hogy az országos múzeumok és a nem múzeumi versenytársak között is eredményes lehet.

Szolgáltatásfejlesztés

A múzeum számára új szolgáltatások bevezetésével, a meglévő szolgáltatások minőség - és tartalomfejlesztésével érhető el az, hogy újabb, jelentős lépést tegyen a későbbi látogatómenedzsment, attrakciómenedzsment kialakítása felé. A hagyományos hármas múzeumi funkciókból (gyűjt, megőriz, bemutat) eredeztethető, de azokon túlmutató szolgáltatási funkciók kibontása, és az ehhez kapcsolódó szolgáltatási tevékenység értelmezése immár halaszthatatlan feladatunk. Az intézményi kultúra átalakításának terve azt célozza, hogy a hagyományos múzeumi felfogásból a szolgáltató múzeum felé elmozdulás történjen szervezeti szinten is. A múzeum szolgáltató funkciója – az alapvető funkciók rendszeres ellátása mellett – piacképesség, versenyképesség, igénykielégítő képesség kialakítása is egyben.

Guide@Hand applikáció bevezetése

A kiállítóhelyeken legalább két nyelvű virtuális tárlatvezetés (QR-kódos) okostelefonos biztosítása Android és IOS rendszerre.

Közösségi tér kialakítása

A Görgey utcai főépületben olyan közösségi tér kialakítását tervezzük, amely fogadó térként, pihenőhelyként is szolgál.

Múzeum bolt létrehozása

A Görgey utcai közösségi tér másik funkciója a Múzeumi bolthoz köthető, itt alakítjuk ki ugyanis átmenetileg boltunkat és múzeumi kávézónkat HOMbár névvel.

Szolgáltatási csomagok létrehozása

A célcsoport szegmentációt figyelembe vevő szolgáltatási csomagokat hozunk létre, ebben partnereket is keresünk, akik más városi turisztikai attrakciók lehetnek elsősorban. Ilyen csomagok: osztálykirándulásokra ajánlott félnapos és egész napos programcsomagok, nyugdíjas kluboknak ajánlott félnapos vagy egész napos kirándulási programcsomagok. A csomagok étkezést is tartalmaznak, az egész napos csomagok mellé kísérőt is biztosítunk.

Terembérleti szolgáltatás

Cégek, céges rendezvények számára ajánljuk a múzeumi kiállítóhelyeket és az azokban található szemináriumi és konferencia termeket önállóan, vagy programmal.

Csapatépítő programok szervezése

A múzeum összetett tudományos felépítésének köszönhetően számos területen tud hatékony csapatépítő programokat összeállítani, szakemberi segítségével ezek csapathatékonyt célt, vagy szabadidős programok egyaránt lehetnek.

Esküvő, alkalmi fotózás

A múzeum exkluzív helyszínein alkalmas arra, hogy akár esküvői fotókhoz, akár más alkalmi fotókhoz pl. legény vagy lánybúcsúk háttérrel biztosítson.

Születésnap a múzeumban, alkalmak rendezvényei (pl. legény vagy lánybúcsúk előprogramja)

A gyermekek számára nagyon vonzó a múzeumi helyszín, mint születésnap helyszín. A Szinészmúzeumban (Thália-házban) évek óta kedvelt esemény a születésnapok szervezése. Hasonló kezdeményezés indult el a Pannon-tenger Földtörténeti és Természettudományi Tár kiállító tereiben is. Szeretnénk ezeket az eseményeket egységes szolgáltatásként kínálni.

c) Az épületen belüli információs eszközök

Tájékoztató táblák, wifi, QR kódos leolvasás a Képtárban, kihelyezett szóróanyagok, érintőképernyős tájékoztató oszlop, kiállítóterek fogadóépületében kihelyezett képernyők.

d) Múzeumi bolt, büfé, kávézó

Jelen pillanatban a főépületbe kihelyezett 1 db automata szolgálja a látogatókat, a kiállítóhelyeken ún. museum box-okban láthatók a kiállításokkal kapcsolatos termékek, szeretnénk 2017-re a miskolci főutcán létrehozni a múzeum boltját a Miskolci Galéria épületegyüttesének utcafrontján található üzletek egyikében.

e) Az akadálymentesítés helyzete

Az akadálymentesítést megoldottuk a lillafüredi kiállítóhelyen, illetve a Miskolci Galéria Rákóczi-házában, a múzeum központi épületében és részben a Feledy-házban. Nem tehető akadálymentessé a Petró-ház (amely elsősorban kutatóközpontként és könyvtárként üzemel), valamint a Szinészmúzeum (Thália-ház) állandó kiállítása és a Papszeri öreg kiállítási épület.

f) Az akadálymentesítés helyzete

A múzeum fontos feladatának tartja, hogy a társadalmi felelősségvállalás kérdéskörét múzeumi eszközökkel szolgálja. Eddig is kiemelt figyelmet fordítottunk olyan csoportokra,

amelyek valamilyen okból önhibájukon kívül nem jutottak hozzá a múzeum által kínált szolgáltatásokhoz.

A hátrányos helyzetűeket (kiemelten a romákat), valamint a fogyatékkal élőket célzó, a társadalmi együttélést és a felzárkózást elősegítő programok már több évre visszamenőleg megszokottak az intézményben.

A programunk elsősorban a diákokat célozza, hiszen Borsod-Abaúj-Zemplén megyében és annak megyeszékhelyén, Miskolcon az országos átlaghoz viszonyítva is kiemelkedően magas a hátrányos helyzetű, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű, közöttük a roma tanulók száma.

Emellett a Herman Ottó Múzeum látogatóinak nagy százalékát teszik ki fogyatékkal élő, speciális igényvel érkező vendégek. Intézményünk ezeknek a látogatói csoportoknak a kultúrához való hozzáférését hosszú távú együttműködési megállapodásokkal igyekszik segíteni, melyek esetenként TIOP és TÁMOP pályázatok részei, vagy részben anyagi kedvezményeket nyújtó, látogatásra ösztönző saját kezdeményezések. Minden esetben célunk, hogy a csoportok számára előzetes egyeztetéseket követően igényeiknek és képességeiknek megfelelő, szinte „személyre szabott” múzeumi programot biztosítsunk.

A Herman Ottó Múzeum és tagintézményei 2015-ben is tanítási időszakban heti rendszerességgel fogadták múzeumpedagógiai foglalkozások keretében a miskolci Martin János Szakképző Iskola hátrányos helyzetű és speciális nevelési igényű tanulóit. Ugyancsak folyamatos a TIOP és TÁMOP pályázatok együttműködő feleinek múzeumpedagógiai foglalkoztatása.

A Herman Ottó Múzeum az előző évek gyakorlatának megfelelően továbbra is konstruktív kapcsolatot ápol a látássérült embereket támogató szervezetekkel, így a *Vakok és Gyengénlátók Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Egyesületével* és a *Látás-Mód Alapítvánnyal* a *Látássérült Emberek Oktatásáért* alapítvánnyal. Célunk, hogy az eddig megvalósított múzeumi fejlesztések körét tovább bővítsük oly módon, hogy azok különböző típusú fogyatékkal élők számára is hozzáférést biztosítsanak; ennek része a közös programok kidolgozásán és megvalósításán túl honlapunk, valamint virtuális pontjaink tartalmi és formai megjelenésének akadálymentesítése.

A múzeumban minden feltétel adott ahhoz, hogy az intézmény értő módon nyúljon a fiatalok társadalmi felelősségvállalását elősegítő kérdéskörökhöz. A múzeum társadalmi és szakmai konszenzuson alapuló értéktár, kultúránk, történelmünk, művészetünk, kulturális örökségünk őrzője, amelynek nem csak a megőrzés, hanem a bemutatás is feladata. A bemutatáson túl

azonban a múzeum fontos feladata, hogy a jövő generációjában kialakítsa az ezen értékek iránti igényt. A múzeum kiemelt feladata, hogy a múzeumi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés lehetőségét megadja azoknak is, akik ez elől bármely oknál fogva el vannak zárva: mert fogyatékkal élnek, mert szociálisan hátrányos helyzetűek (nincs korábról gyökerező igényük a múzeumi szolgáltatások iránt), mert anyagi helyzetüknél fogva nem tudják megfizetni a belépőt, bérletet, mert tudásszintjük, vagy attitűdjük korlátozza őket a múzeumi értékek megismerésében.

A múzeum ezek fényében is szervezte 2015-ben is az egyik legjobbnak ítélt közösségszolgálati tevékenységét, a Szépkorúak múzeumandragógiai akadémiáját, s tervez számos kifejezetten a társadalmi felelősségvállalás témakörét érintő akciót is.

g) Kiállítások:

Állandó kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

<i>Kiállítás címe</i>	<i>2014. tény</i>	<i>2015. terv</i>	<i>2015. tény</i>
Herman Ottó Múzeum Képtára	9301	9500	4332
Szász Endre Gyűjtemény	5360	5500	2225
Óserdei ösvényeken - A bükkábrányi mocsárciprus-erdő és kora	29506	29000	19325
A Kárpátok ásványai	29506	29000	19325
„Egy miskolci nemes az országos politikában- Szemere Bertalan pályaképe és pályatársai	5360	5500	9000
Elit alakulat - honfoglalás kori új állandó kiállítás megnyitása	2219	5500	9000
„Dicsőség nincsen, csak kötelesség” Herman Ottó élete és munkássága	3202	3500	2978

Kondor Béla "Emberek és Angyalok"		1000	1200
„Hódolván Tháliának” (Thália-ház)	8351	2000	9241
Szalay Lajos emlékkiállítás (Petró-ház)	750	1000	1018
Feledy Gyula emlékkiállítás (Feledy-ház)	3034	1000	2004

Áthúzódó saját időszakos kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe	2014. tény	2015. terv	2015. tény
XXII. MISKOLCI Téli Tárlat	1204	100	100
Meilinger Dezső kiállítása	2061	50	100
Seres János kiállítása	394	100	100
Veres Attila kiállítása	944	50	65
J. Szalay Edit és Juhász Ádám	120	200	80
Bócsi Krisztián kiállítása	2061	100	130
Végtelen sokféleség - a rovarok birodalma	4228	100	100
Pataki János kiállítása	200	100	100

Új időszakos kiállítások felsorolása látogatószámmal (saját épületben):

Kiállítás címe megnevezés, cím	2015. terv tervezett látogatószám	2015. tény
Front és háterszág	500	1520
Herman Ottó a Belvárosba költözik	500	1520
Kelemen László és kora	200	494
Szanyi Borbála kiállítása	200	650
Itt és itt, ekkor és ekkor...	200	340
Tellinger István grafikusművész emlékkiállítása	200	767
Erzsébet királyné és a divat	500	929
IV. Észak-Magyarországi Regionális Régészeti Konferencia poszterei	400	3228
Üveges Tamás versei és Badacsonyi Ferenc fotói	200	254
Közösségi Tér	200	3091
Bognár Péter és Bodolai Márton fotóművészek természetfotó kiállítása	1000	600
Sidló Gábor emlékkiállítás	500	2479
Front és háterszág 2.	500	2663
Puttó járat	2000	9301
Borsos István szobrászművész kiállítása	200	1949
Halmai László fotóművész emlékkiállítás	300	3443
Törő Irén és Lukács Orsolya kiállítása	200	245
Urbán Tibor kiállítása	300	1611
Dobos Klára és Dobos Gergely	300	2347

színházi fotói		
Kalló László kiállítás	200	526
Dombóvári Tibor fotóművész búvárfotó kiállítása	2000	8257
Csabai Kálmán emlékkiállítás	400	1199
Máger Agnes kiállítása	500	1199
Istenek, ősök és sámánok - egy vietnami hegyi törzs, a brúk vallása	500	2000
Háború alulnézetben	400	3024
Légy-ott	200	1632
Rajztanárok nyári tárlata	300	300
Tolnai Klári plakátkiállítás	400	1225
Drozsnyik István kiállítása	400	2104
Kassai Löffler Múzeum, vagy a miskolci MIKOR csoport	300	1610
Nagy Kunszt	1200	1636
Rézművesné Nagy Ildikó és Burkus Judit kiállítása	200	94
Nádasdy-mauzóleum	400	1170
Borsos Miklós szobrászművész emlékkiállítása	300	1290
Gyerekszínházi tárlat	300	2598
Seres László képzőművész kiállítása	300	547
Más/világ. Hétköznapok és rítusok a bronzkorban	600	2632
Vidéki szelep	300	2598
Észak-magyarországi fotóművészeti szemle	250	1688
Aranyosi Zsuzsanna és tanítványa kiállítása	300	186
Gaál József – Kopasz Tamás – Szurcsik József kiállítása	200	1458
Murvai György fotókiállítása	250	943
Törpétől az óriásig	500	600
Ádám János fotókiállítása	100	556
Teremtő energiák	300	545

Országos és nemzetközi kiállítási programok keretében megvalósuló kiállítások látogatószámmal (saját épületben):

<i>Kiállítás címe</i>	<i>2014. tény</i>	<i>2015. terv</i>	<i>2015. tény</i>
Gondolatmenet			1.200
48-as portrék, válogatás Plohn József hagyatékából			650
Fekete Kőrös népművészete			820
I. frontszínháza (OSZMI)			210
Ismail Khayat iraki kurd művész		70	81

tárlata			
Kádár Kata – megemlékezés Kriza János néprajzkutatóról		200	437
Variációk hat lábra		2000	3735

Országos és nemzetközi kiállítási programok, vándorkiállítások, intézményközi kapcsolatok keretében megvalósuló kiállítások látogatószámmal (külső helyszínen):

Kiállítás címe	Helyszín	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Urbán Tibor kiállítása	Szymbark		250	341
Mazsaroff-díjasok kiállítása	Szófia		500	713
Ásványkiállítás	Budapest		500	600
Huszita kiállítás	Przansysz		500	600
Huszita kiállítás	Ostroleka		500	600
Huszita kiállítás	Opinogora		500	600
Huszita kiállítás	Sátor- aljaújhely		500	600
Esztétika a természetben Ásványkiállítás	Putnok		500	600
A bodrogolaszi arany éremlelet	Sátor- aljaújhely			1 015
Kalcitok	Budapest			Kb. 11 000
Gyöngyösorosziból				

Az **ÁSVÁNYTÁR** külső helyszínen megvalósított időszaki kiállítása volt a Kalcitok Gyöngyösorosziból című tárlat a Vasúttörténeti Parkban, Budapesten a 30. Budapesti Nemzetközi Ásványbörze és Ékszerkiállítás rendezvényén 2015. augusztus 28-30 között. Az ásványbörzén kb. 11 000 látogató vett részt, így a kiállításunkat is potenciálisan ennyi ember láthatta.

h) Látogatottság:

Mutatók	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Összes látogatószám	155.817	97.881	57.699
ebből: teljes árat fizető látogató	6.870	5.000	5.344
kedvezményes árat fizető	19.469	17.000	21.799
ingyenes	129.475	30.000	29.423
Diák látogatók	82.498	20.000	15.020
Ebből külföldi látogatók (becsült százalék)	2 %	2%	5%

- i) A muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI.24.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésében foglaltak alapján nyújtandó kedvezmények a muzeális intézmény által meghatározott napjai, havi bontásban.

Miskolci Galéria (Rákóczi-ház), Színészmúzeum (Thália-ház)

január 10., február 7., március 7., április 4., május 2., június 6., július 4., augusztus 1., szeptember 5., október 3., november 7., december 5.

Herman Ottó Múzeum kiállítóhelyei (központi épület és Papszeri kiállítási épület)

január 11., február 8., március 8., április 5., május 3., június 7., július 5., augusztus 2., szeptember 6., október 4., november 8., december 6.

III. Gyűjtemények gyarapítása és nyilvántartása

1. Gyarapodás

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Tárgyévi régészeti és őslénytani feltárások alapterületének várható nagysága (m2)	266.000 m2	32.570 m2	75.351 m2
Az éves gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott egyéb gyűjteménygyarapítási alkalmak száma	42 alkalom, 18 nap	50 nap	20 nap
A régészeti és őslénytani feltárás nyomán feldolgozandó állomány nagysága		Feldolgozásra tervezett: 6.000 db	
- összesen (db, vagy egyéb jellemző mutató)	1.580.00		1.743.146 db
- tárgyévben (db, vagy egyéb jellemző mutató)	3.515		4.757 db
A feldolgozandó egyéb			

műtárgyállomány nagysága - összesen (db, vagy egyéb jellemző mutató) - tárgyévben (db, vagy egyéb jellemző mutató)	2 833 db, 60 iratfolyóméter 119	55 iratfolyóméter 2.324 50	70 iratfolyóméter 2. 603 16 iratfolyóméter, 1.747 db
A tárgyévben régészeti és őslénytani feltárás nyomán múzeumba került tárgyak száma (db, vagy egyéb jellemző mutató)	Kb. 275.000 db		Kb. 163.000 db
Ajándékozással bekerült tárgyak száma (db)	360	200	900 db
Adásvétellel bekerült tárgyak száma (db)	4.140	51	586
A tárgyévben egyéb, a fentiekén kívüli gyűjteménygyarapodással bekerült tárgyak száma (db)	-	-	431 db + a Kulcsár-hagyaték kb. 2 000 db fotó negatívja
A gyűjteményfejlesztési tervben meghatározott gyarapodás teljesülésének aránya (%)			

a) Gyarapodás és arányainak teljesülése

ÁSVÁNYTÁR

A 2015. évre 300 tételnyi gyarapodást terveztünk, melyből 116 tétel (39%) teljesült. Ennek fő oka, hogy az ásványtári kutatószobák szinte az egész 2015. évben felújítási munkálatok miatt használhatatlanok voltak, így gyűjteményi munkát (leltározás, revízió) sem lehetett végezni.

FOTÓ-NEGATÍVTÁR ÉS FOTOGRAFIAI GYŰJTEMÉNY

A fotó-negatívári gyűjteménygyarapítás egy gyűjtemény digitalizálása útján történt. 288 darab Szalonán és Perkupán készült felvétellel gazdagodott gyűjteményünk, amelyek ajándékozással, dr. Bodnár Mónika PhD gyűjtése kapcsán kerültek a gyűjteménybe. Az eredeti üvegnegatívokat tulajdonosai szintén a múzeumnak ajándékozták, azonban az anyag olyan mértékben sérült, illetve nagymértékű emulzióleválással érintett, hogy ezeknek a negatívoknak a legnagyobb része a későbbiekben sem fog a nyilvántartásba kerülni. Mindezekon felül még jelenleg is tart a múzeum 2015 februárjában elhunyt fotósának – Kulcsár Gézának – a hagyatékából a gyűjteménybe került negatívok főbb tematikus egységekre történő szétválogatása, katalogizálása, illetve leltározáshoz történő előkészítése. A jövőben nyilvántartásba vételre kerülő negatívok becsült darabszáma: kb. 2000 db. Továbbra is célkitűzés maradt Fojtán László miskolci fotóriporter 1989 és 2000 között készített, a városra és a megyére vonatkozó, mintegy 15 000 darabból álló felvételsorozatának; illetve Veres András fotográfus 1953 és 2001 közötti időszakból származó, 26 CD-ből álló, kb. 66 800 digitális felvételt tartalmazó fotósorozatának megvásárlása; valamint Maksay László és Maksay Zoltán Miskolcon működött iparos fényképezők hagyatékának megvásárlása. Utóbbi hagyaték digitalizálás útján történő gyűjteménygyarapítására még 2012-ben megállapodást kötött az intézmény. Az eddig előkerült anyag digitalizálása 2013-ban és 2014-ben már megtörtént, és reményeink szerint a hagyatékokból a jövőben még további negatívok és pozitív nagyítások előkerülése is várható. A fotografiai gyűjtemény célja: Miskolc város, Borsod-Abaúj-Zemplén megye és az észak-magyarországi régió fotótörténeti emlékeinek gyűjtése, illetve feldolgozása. A munkatervben tervezettől eltérően Veres József mérnök fényképezőgépezéké – amelyet a színhagyomány szerint saját maga állított össze, és amellyel a 2012–2013-ban a Fotó-negatívári Gyűjteménybe került 456 darab üveg-, és celluloidnegatívokon található felvételeket készíttette – eddig még nem sikerült a nyomára találni; és egyelőre Szentkereszti Béla hagyatékából sem kerültek elő további fotografiák, vagy a fotografiák készítéséhez köthető tárgyi eszközök. Szentesi Edina új célkitűzésként szeretne volna (illetve továbbra is szeretné) megszerezni a 2013-ban elhunyt fotóművésznak, Tarczai Bélának, a Miskolci Fotóklub egykori alapítójának hagyatékát. A Herman Ottó Múzeumban 1985-ben Tarczai Béla szervezte meg a Miskolci Fotografiai Gyűjteményt, az első ilyen jellegű közgyűjteményt Magyarországon. A muzeális gyűjtemény törzsanyagát is az ő magángyűjteménye képezi, amely az 1930-as évek és a

második generáció mestereinek műveit, valamint a fotográfálásához abban a korban használt eszközöket tartalmazza; amelyet a gyűjtemény alapításakor nagyvonalúan a múzeumnak ajándékozott.

Az év folyamán azonban sajnos nem adódott lehetőség a hagyatéki anyag megvásárlására, amellyel újra egyesülhetne, ezáltal teljessé válhatna a Tarczai-gyűjtemény.

A gyűjtemény ebben az évben 4 darab megyei vonatkozású, vegyes témájú archív fotográfiával gyarapodott. (Felelős: *Szentesi Edina*)

KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁR

A képzőművészeti gyűjtemény gyarapítási koncepciója kétirányú. Kiemelt feladat a régióban (egykor és napjainkban) működő alkotók jelentős munkáinak gyűjtése, ugyanakkor fontos szempont a magyar nemzeti festészet remekműveit felsorakoztató Képtár mint állandó képzőművészeti kiállítás történeti keresztmetszetének gazdagabbá és teljesebbé tétele, különös tekintettel a Petró-gyűjtemény által kijelölt 1700 és 1950 közötti intervallumra.

A tárgyévi szerzeményezés mindkét gyarapítási irányban érvényesülni tudott, és jelentős eredményeket ért el. A törzsgyűjtemény 14 tételben összesen 14 műtárggyal gazdagodott, melyek közül egy műtárgyvásárlás, a többi ajándékozás útján került megszerzésre. E műtárgyak jellemzően a régió egykori és kortárs képzőművészetének reprezentánsai. A törzsgyűjteményi gyarapodás mellett a Magyar Nemzeti Bank tulajdonát képező, 115 tételből álló ún. Kövesi-gyűjtemény mint letét került a Herman Ottó Múzeum kezelésébe. A letétbe vett gyűjtemény az 1870–1970 közötti magyar festészet legjobbainak alkotásait sűríti magába, így szervesen illeszkedik a múzeum állandó képzőművészeti kiállításának koncepciójába. (Felelős: *Pirint Andrea*)

RÉGÉSZETI TÁR

A Régészeti Gyűjtemény gyarapítása főképp a 2015. évi megrendelésektől függött, emiatt nem volt kiszámítható, illetve a feladatokat és a határidőket nem lehetett előre tervezni.

Felelős: minden esetben a korszakkal foglalkozó ásatásvezető régész volt. A megrendelt munkákat teljesítettük, 16 régészeti lelőhelyen végeztünk beruházáshoz kapcsolódó feltárást (Sátoraljaújhely-Ortói-dűlő, Fulókércs-Templom-alja, Szerencs-Szirmay rész 1., Taktabáj-Kenderföldek – Fábán Sára; Fony-Telek-dűlő, Hernádbüd-Kenderföldtől-keletre, Bükkábrány-Bánya, VIII. lelőhely – Fekete László; Bükkábrány-Bánya, VIII. lelőhely, Bükkábrány-Bánya, X. lelőhely, Bükkábrány-Bánya, XII. lelőhely, Bükkábrány-

Bánya, XVI. lelőhely – K. Tutkovics Eszter és Kalli András; Vizsoly-Református templom, Sárospatak-Szent Erzsébet út 7., Onga-hrsz. 1301-Turul emlékmű – Horváth Antónia; Miskolc-Diósgyőr-Bartók köz, Miskolc-Diósgyőr- Fürdő – Miskolczi Melinda; Arnót-Nagy-bugyik – Tóth Krisztián).

E feltárások mellett a Tár munkatársai tervátásokat is vezettek, összesen 5 lelőhelyen (Füzér-Vár, Szögliget-Szádvár – Gál Viktor; Miskolc-Szentléleki pálos kolostor – Szörényi Gábor András és Miskolczi Melinda; Miskolc-Diósgyőri vár kontrafala – Miskolczi Melinda; Onga-Zsolcai halmok – Tóth Krisztián).

2015-ben megrendelésre több területen geofizikai felméréseket is végeztünk.

Az ásások mellett további, törvényben előírt régészeti szaktevékenységeket is elláttunk, melyek révén szintén gyarapodott a gyűjtemény. Ezek a munkák ugyanúgy a 2015. évi megrendelésektől függtek, előre nem voltak kiszámíthatóak. Beruházásokhoz kapcsolódó régészeti megfigyelést 55 projekthez végeztünk (felelős: Miskolczi Melinda); Előzetes Régészeti Dokumentációt 3 nagyberuházáshoz készítettünk, míg örökségvédelmi hatástanulmányt 9 esetben (felelős: Dr. Csengeri Piroska).

Klasszikus múzeumi feladatként végeztük a lakossági bejelentésekhez kapcsolódó helyszíni szemléket is (felelős: Miskolczi Melinda), melyek során 2 helyszínen jártunk (Tiszadorogma-Baromfitelep, sír előkerülése, Ónod-Anyagyerő, kora újkori mocsárhíd). Lelőhelyrongálás miatti rendőrségi és nemzeti parki bejelentésre további 1 lelőhelyen végeztünk szemlét (Mályinka-Verebce-tető).

<i>Feladat</i>	<i>Felelős</i>	<i>Határidő</i>	<i>A teljesülés státusza</i>
feltárások	ásatásvezető régészek	szerződés szerint	teljesültek
régészeti megfigyelések	Miskolczi Melinda	szerződés szerint	teljesültek
Előzetes régészeti dokumentációk, örökségvédelmi hatástanulmányok	Dr. Csengeri Piroska	szerződés szerint	teljesültek
lakossági bejelentés	Miskolczi Melinda	bejelentést követő egy hét	teljesültek

TÖRTÉNETI TÁR

Múzeumba került az 1990-ben Bodrogolasziban előkerült, majd széthordott középkori arany éremlelet nyomozati és peres iratanyagának anonimizált változata, amely máshonnan nem megismerhető információkat tartalmaz az unikális kincslelet előkerüléséről, előzményeiről, az illegális kutatás résztvevőiről. A 145 A/4-es oldalon részletezett adatok a kincslelet primer forrásai, amelyek többek között a folklórból ismert kincsmondák modern kori kialakulásának folyamatát is érzékeltetik.

b) Kiemelkedő darabok vagy együttesek bekerülése

ÁSVÁNYTÁR

2015. év kiemelkedő darabjai a tarcali kőbányából származó, pompás, szintelen, gömbös halmazokat alkotó, rövidhullámú ultraibolya fényben élénkzöld fluoreszkáló mutató üvegopálok (hialitok), melyekből 5 db Szakáll Sándor gyűjtéséből került a gyűjteményünkbe.

KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁR

A törzsgyűjteményi gyarapodás kiemelkedő tárgy-együttese Ördögh László (1923–2007) festőművész Kanadából ajándékba kapott nyolc olajfestménye. A miskolci születésű művész a Képzőművészeti Főiskolán, nyaranta a miskolci művésztelepen képezte magát. Alkotásai 1945-ben rangos tárlaton szerepeltek szülővárosában. Pár év múlva Budapestre költözött, és munkássága kiszakadt a térség vérkeringéséből. Életművét a miskolci közgyűjteményben ez idáig nem képviselték alkotások. A művész családjának köszönhetően ez a hiányosság most felszámolásra került. Az ajándékba kapott festmények témavilágukat tekintve jellemzően a borsodi térséghez kötődnek, jelezve, hogy bár a festő Borsod művészeti életében 1947 után már nem vett részt, szülőföldjétől nem szakadt el; az itt nyert élmények fontos szerepet játszottak művészetében. Ördögh László alkotásai az impresszionizmus tanulságaival fűszerezett, lírai hangulatokban gazdag hazai természetfestészet élvonalát képviselik. Nemcsak a képzőművészeti gyűjtemény viszonylatában, de intézményi szinten is nevezetes tárgyévi szerzemény az ún. Kövesi-gyűjtemény. Kövesi István (1911–1981) újlipótvárosi mészárosmester a hatvanas-hetvenes években hozta létre képzőművészeti alkotásokból álló gyűjteményét. A kollekciónak az örökösöknek köszönhetően a gyűjtő halála után is egyben maradt. A páratlan műgyűjtői életmű további egyben tartása érdekében a Magyar Nemzeti Bank a gyűjtemény 115 darabját

795 millió forintért megvásárolta, és mint letétet a Herman Ottó Múzeumban helyezte el. Kövesi István műgyűjteménye a magyar festészet történetének száz évét öleli át. A legkorábbi darab az 1870-es évekből való, a legkésőbbi 1976-ban, a gyűjtő halála előtt öt évvel született. A kollekciónban számos nagymester képviselteti magát, többek között Aba-Novák Vilmos, Anna Margit, Ámos Imre, Bálint Endre, Berény Róbert, Bortnyik Sándor, Czóbel Béla, Egry József, Kassák Lajos, Mednyánszky László, Perlmutter Izsák, Rippl-Rónai József, Scheiber Hugó, Szőnyi István, Vaszary János. A letétbe vett gyűjtemény mind létrejöttének idejét, mind a magyar festészet remekműveire alapozott gyűjtőkörét tekintve párhuzamba állítható a Herman Ottó Múzeum által 1977-től kezelt Petró-gyűjteménnyel. A két nevezetes magángyűjtemény, valamint a múzeumi törzsgyűjtemény szorosán hozzájuk köthető, ugyancsak gazdag anyaga nagy tervek megvalósítására bátorítja az intézményt. A közeli években újrendezni és kibővíteni kívánt Képtár a vidéki Magyarország leggazdagabb, az alapterületet és a történeti ívet tekintve is legnagyobb képzőművészeti látványossága lehet. (Felelős: *Pirint Andrea*)

MISKOLCI GALÉRIA

- Miskolci Grafikai Triennálé díjazott munkájának (Födő Gábor, sorozat, Trikó, Body, Gatya) bekerülése a gyűjteménybe.

RÉGÉSZETI TÁR

Hernádbüd: bronz S-végű hajkarika honfoglalás kori temetkezésből (Fekete László).

Bükkábrány: ember és szarvasmarha ábrázolásos edény rézkori áldozati gödörből; lignit karperec a kelta korból (Fekete László).

Szádvár: festett reneszánsz faragott kőanyag (17. század) és reneszánsz vegyesmázás, ember- és állatalakos kályhacsempék (16-17. század; Gál Viktor).

Arnót: rézkori anyagnyerő gödrök egész marhavázzal, kora népvándorláskori temetkezések (Tóth Krisztián).

Onga: Turul emlékműnél előkerült 17. századi tömegsír (Horváth Antónia, Fábian Sára, Gál Viktor)

Bükkábrányi lignitbánya: Csincse-patak gázlója; mezőkeresztesi csata egyik hadmozdulatának dokumentálása (K. Tutkovics Eszter, Kalli András).

2. Nyilvántartás

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Tárgyévben gyarapodási naplóba vett kulturális javak száma (tétel és db)	20 tétel 4.583 db	265 tétel 440 db	148 tétel 2.421 db
Tárgyévben szakleltárkönyvbe vett kulturális javak száma (tétel és darab)	417 tétel 14.716 db	7.090 db	1.294 tétel, 6.308 db,
Tárgyévben szekrénykataszteri nyilvántartásba vett kulturális javak száma (tétel)	1.024 doboz 2.967 tétel	500	1.024 TÉTEL
Tárgyévben revízió alá vont kulturális javak száma (tétel és db)	946 tétel 241 db 10.000 könyvtári egység	2.000 tétel 15.364 db	1.952 tétel 15.993 db. 2.375 db diapozitív
A tárgyév végén feldolgozott (szakleltárkönyvben, szekrénykataszteri nyilvántartásban szereplő) teljes állomány száma (tétel) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	323.000 db	324.810 db régészet nélkül 71 %, régészettel: 14 %	333.998 db régészet nélkül 72 %, régészettel 15 %

Kiegészítés revízióhoz:

FOTÓ-NEGATÍVTÁR

MANDA program keretén belül folytatódott a nyilvántartásban szereplő gyűjteményi anyag külső munkatárs bevonásával történő digitalizálása, amelynek keretén belül 15 647 darab felvétel szkennelésére és egyúttal revíziójára került sor: A szkennelést *Balog Attiláné*; a szkenneléshez a gyűjteményi anyag előkészítését *Szentesi Edina* végezte.

- a) Az éves gyarapodással kapcsolatos nyilvántartási feladatok teljesülése, különös tekintettel a számítógépes nyilvántartásra

b) ÁSVÁNYTÁR

Az éves gyarapodás számítógépes nyilvántartása naprakész. A nyilvántartás egyelőre Excelben történik, a papír alapú leltárkönyvet pedig az elektronikus változat nyomtatásával állítják elő. (Felelős: *Fehér Béla*)

FOTÓ-NEGATÍVTÁR

Jelenleg is tart a múzeum 2015 februárjában elhunyt fotósának – Kulcsár Gézának – a hagyatékából a gyűjteménybe került negatívok főbb tematikus egységekre történő szétválogatása, katalogizálása, illetve leltározáshoz történő előkészítése. A jövőben nyilvántartásba kerülő negatívok becsült darabszáma: kb. 2000 db. (Felelős: *Szentesi Edina*)

KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁR

A 2015. évi teljes törzsgyűjteményi gyarapodás leltárkönyvi nyilvántartásba került (14 műtárgy, 14 tételszám alatt), ezzel párhuzamosan a számítógépes adatrögzítés is megtörtént. A Magyar Nemzeti Bank tulajdonába tartozó és a Herman Ottó Múzeumban letétbe helyezett ún. Kövesi-gyűjtemény (összesen 115 műtárgy) letéti nyilvántartásba vétele csak 2016 júliusától, a Kövesi-gyűjteményt bemutató időszak kiállítás zárása után lehetséges. A Kövesi-gyűjtemény számítógépes adatrögzítése azonban már tárgyévben megtörtént. (Felelős: *Pirint Andrea*)

MISKOLCI GALÉRIA

Minden műtárgy (3144) digitálisan nyilvántartott (excel), illetve digitális fotóval, leírókartonnal ellátott. (Felelős: *Hajdú Ildikó*)

NÉPRAJZI TÁR

A Néprajzi Tár éves gyarapodása nem került szakleltárkönyvbe, így keletkezett egy 396 db-os nyilvántartási elmaradás 2015-ben. Ennek oka, hogy ebben a gyűjteményben zajlott egy új digitális leltárkönyv tesztelése, amely nem zárult eredményesen. Ezért a nyilvántartást Excel táblázatban vezették a néprajzi tár munkatársai.

RÉGÉSZETI TÁR

A Régészeti Adattárba kerülő dokumentumok nyilvántartását 2015-ben is párhuzamosan készítettük papír alapon és számítógépes nyilvántartással. 337 új tétel került be az Adattárba, melyek nyilvántartása naprakész (felelős: *Fortuna Laura*).

A régészeti anyag leltározását 2015-ben is csak számítógépes nyilvántartásban (Excel program) végeztük (felelős: *Dr Csengeri Piroska, Horváth Antónia*).

TÖRTÉNETI TÁR

A meglévő adatbázis bővítése a leltározott anyagokkal folyamatosan történik.(Felelős: *Békési Gábor, Hazag Ádám*)

- c) Feldolgozásra váró (visszamenőleg felhalmozódott) régészeti és őslénytani anyag becslült mennyisége és a hiányosságok feldolgozása érdekében 2015. évben elvégzett feladatok

RÉGÉSZETI TÁR

Az 1992-től 2012. év végéig felhalmozódott régészeti leletből (tárgytöredékből) 2015-ben 2.786 db töredéket leltároztuk be Excel programban (felelős: *Dr. Csengeri Piroska, Horváth Antónia*).

Ugyanezen felhalmozódott leletanyagból 45 doboznyi fémlelet (kb. 1.000 tárgy) elsődleges nyilvántartásba vételét (fotózás, leltári szám) végeztük el két MANDA-s munkatárs segítségével (felelős: *Horváth Antónia*).

Befejeződött a Görgey úti épület régészeti raktárában található leltározatlan leletanyagok szekrénykataszterének elkészítése (1.024 doboz, felelős: *Fábián Sára, Polyák Teodóra*).

Elkezdtek a Tinánnalom utcai raktárbázison 1992 óta összegyűlt igen nagy mennyiségű leletanyag szekrénykataszterének elkészítését (felelős: *Nagy József*).

A törzsgyűjtemény revíziójának befejezése technikai okok miatt tovább tolódott 2016-ra.

<i>Feladat</i>	<i>Felelős</i>	<i>Határidő</i>	<i>A teljesítés státusza</i>
felhalmozódott leletanyag leltározása	Dr. Csengeri Piroska, Horváth Antónia	2015.12.31.	2.786 db leltározás, 45 doboz fémlelet (kb. 1.000 db)

			elsődleges nyilvántartása
Görgey úti raktár szekrénykataszterének elkészítése	Fábián Sára, Polyák Teodóra	2015.12.31.	elkészült
Tímármalom utcai raktár szekrénykataszterének elkészítés	Nagy József	2016.12.31.	2015-ben elkezdődött
régészeti törzsgyűjtemény revíziójának befejezése	Koós Judit	2015.12.31.	technikai okok miatt elmaradt

d) Feldolgozásra váró (visszamenőleg felhalmozódott) egyéb anyag mennyisége és a hiányosságok feldolgozása érdekében 2015. évben elvégzett feladatok

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
A Történeti Tár 1950-es évekbeli és 1990-es évekbeli tárgyi anyaga	Hazag Ádám	2016. december	100 %

ÁSVÁNYTÁR

Korábbi gyűjtésekből, ill. ajándékozásból mintegy 1000 darab ásvány vár műszeres vizsgálatra, ill. leltározásra. Ennek érdekében a Miskolci Egyetemen mintegy 50 röntgen-pordiffrakciós és 80 elektron-mikroszondás vizsgálat készült 2015-ben. Leltározásra a már korábban említett felújítási munkálatok miatt 2015-ben csak az év utolsó 4 hetében volt lehetőség, a lemaradást 2016-ban pótolják. (Felelős: *Fehér Béla*)

FOTOGRAFIAI GYŰJTEMÉNY

Szentesi Edina folytatta a gyűjteménybe 2013-ban bekerült 1698 darabból álló, *Szentkereszti Béla* hagyatékából származó fekete-fehér fotográfiák feldolgozását, főbb

tematikus egységekre történő szétválogatását, katalogizálását, illetve leltározáshoz történő előkészítését.

e) Gyűjteményi rend és raktári helyzet értékelése, raktárrendezéssel kapcsolatos 2015. évi feladatok ismertetése

<i>Feladat</i>	<i>Felelős</i>	<i>Határidő</i>	<i>A teljesülés státusza</i>
A fegyvergyűjtemény raktári rendjének kialakítása,	Hazag Ádám	2015. december	folyamatban
új raktárhelyiségek kialakítása, rendezése,	Hazag Ádám	ua.	folyamatban
Laczó József hagyatékának gyűjteményi terve	Kunt Gergely	ua.	Kész
Néprajzi Tár, textilgyűjtemény rendezése	Barsi Csaba	Ua.	22 szekrény, 2.149 db

ÁSVÁNYTÁR

Az Ásványtár raktári helyzete 2015-ben nem változott, hiszen már évekkel ezelőtt kinőtte a 60 m² alapterületű raktárhelyiségét. Bár a raktár kompakt, gördülős fémszekrényekkel van felszerelve és így kis mérete ellenére nagy mennyiségű anyag befogadására képes, sok lelőhely polca már betelt. A kárpáti gyűjteményrész szlovákiai és romániai anyagát is sokszor már nem lelőhelyenként, hanem ömlesztve tárolják. Emiatt a raktári rend felbomlása elkezdődött, amit csak új raktárhelyiség felállításával lehetne orvosolni. Ehhez teret az elképzelések szerint a múzeum Timármalom utcai raktárbázisán, egy régi épületben kialakított új raktárban fognak kapni. (Felelős: *Fehér Béla*)

FOTÓ-NEGATÍVTÁR ÉS FOTOGRÁFIAI GYŰJTEMÉNY

Szentesi Edina becsomagolta, majd az ideiglenes raktári rendszerét kialakította a múzeum 2015 februárjában elhunyt fotósának – *Kulcsár Gézá*nak – a hagyatékából a gyűjteménybe újonnan bekerült negatívoknak; valamint a Múzeumi Állományvédelmi Program 2008.

évi pályázatán elnyert összegből vásárolt csomagolóanyagok felhasználásával tovább folytatta a feldolgozás alatt álló negatívanyagok szakszerű csomagolását; illetve a régi gyűjteményi törzsanyag átcsomagolását a speciálisan negatívok tárolására alkalmas műtárgybarát csomagolóanyagokba.

Szentesi Edina folytatta a Fotográfiai Gyűjtemény könnyebb áttekinthetőségének érdekében a műtárgyak átrendezését, illetve a gyűjteményi anyag további feldolgozását.

KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁR

A képzőművészeti gyűjtemény raktári rendje áttekinthető, raktári helyzete tárgyév végéig kielégítő. A műtárgymozgás (kölcsonadások, visszavételek) és az új szerzemények elhelyezése okán a raktárrendezés 2015-ben is folyamatos volt. (Felelős: *Pirint Andrea, Szabó Tünde*)

RÉGÉSZETI TÁR

A Régészeti Gyűjtemény a Görgey úti épület pincéjében, illetve a Timármalom utcai Raktárbázison van elhelyezve. A raktárak rendezését és gondozását folyamatosan végezte Kalászdi György gyűjteménykezelő (Görgey u.) és Hajdú István régésztechnikus (Raktárbázis).

Az évek óta mutatkozó erőteljes helyhiány megoldását a Raktérbázis régi épülete mellett található Timármalom utca 12. sz. alatt, a fenntartó önkormányzattól használatba érvett épület jelenti majd. Az épület többlépcsős felújítása a közfalak kibontásával 2015-ben elkezdődött.

3. Hozzáférés

	<i>2014. tény</i>	<i>2015. terv</i>	<i>2015. tény</i>
Tárgyévben digitalizált műtárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	1.648 db	13.410 db 4 %	23.462 7 %
Összes digitalizált műtárgy száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	48.480 régészet nélkül 14,6 %	61.890 régészet nélkül 18,7 %	85.352 régészet nélkül 25,8 %

Adatbázisban kereshető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	201.000 db 62 %	208.389 db 63 %	209.784 db 63,5 %
Az adatbázis használóinak száma, a használatok száma (fő/alkalom)	2.378 online megtekintés	2.500 online megtekintés	2.677 online megtekintés + negatív tár helyben: 58 fő 223 alkalom
Honlapon hozzáférhető tárgyak száma összesen (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	65.414 db 20 %	66.390 db 20 %	68.539 db 20,7 %
Nemzetközi adatbázisban kereshető tárgyak száma (db) és aránya a teljes műtárgyállományhoz képest (%)	1.600 db 0,5 %	2.000 db 0,6 %	1.608 db 0,5 %

a) A digitalizálás arányainak bemutatása, az intézmény digitalizálási stratégiájának szöveges bemutatása

A Herman Ottó Múzeum digitalizálási stratégiája a

- minél nagyobb tételszámú,
- alap adatokkal közzétett
- teljes gyűjteményi adatbázisok
- online hozzáférhetőségét célozza meg.

A feladat nagysága miatt az intézmény gyűjteményenként halad a digitális feldolgozásban.

A 2015-ös cél a Tárgyi Néprajzi Gyűjtemény új elektronikus leltárkönyvének véglegesítése, stabilizálása, és a MANDA keretében ennek teljes digitális feldolgozása (valamennyi tételhez fotók feltöltése, és a teljes adatbázis publikálása az Interneten.)

1) *A digitalizálás alapját jelentő elektronikus leltárkönyvek helyzete*

2014-ben az intézmény döntést hozott, hogy a 2010 óta használt MONARI rendszert nem fejleszti tovább. A 2014-ben elkészült biztonsági mentések, Excel exportok tartalmazzák

az adatbázisokat, miközben az Interneten a 2014. augusztusi állapot szerinti MONARI adatbázis fut, és arra hivatkozik a MANDA és az EUROPEANA felülete is.

2014-ben a néprajzi gyűjteményben, a MONARI-val párhuzamos pilot projekt formájában elkezdődött egy új, helyi fejlesztésű elektronikus nyilvántartás (Béta leltárkönyv) fejlesztése. Bemutatóját és házi szakmai vitáját 2015 februárjában rendeztük. Ennek tapasztalatai után 2015 nyarán a saját fejlesztésű nyilvántartási szoftver kialakítását leállítottuk, és Kubinyi-pályázatot adtunk be egy véglegesnek tekinthető, auditálható rendszer beszerzésére. A sikeres pályázat (2,5 M Ft) megvalósítása 2016. év júniusáig esedékes.

2) Az adatbázisok biztonsága

2014. szeptemberben a MONARI szerver leállt, és adatvesztés történt a néprajzi és régészeti adatbázisokban. A helyreállított MONARI egyelőre a meglévő állapotban továbbra is kiszolgálja az online adatbázisokat, de újabb adat már nem kerül bele. A gyűjtemények 2015-ben folytatták az Excel és Access alapú adatbázisaik (elektronikus leltárkönyvek) használatát.

3) A digitális tárgyfotózás és szkennelés

A MANDA program 2015-ben megszakítás nélkül folytatódott, 8 munkatárs részvételével.

- Néprajz 3 fő
- Fotó- Negatívtár 1 fő
- Thália-ház 1 fő
- Miskolci Galéria 1 fő
- Régészet 2 fő

Ezzel párhuzamosan az egyes gyűjtemények munkatársai maguk is folytatták a nyilvántartási, feldolgozási munka során a tárgyfotózást, szkennelést.

FOTÓNEGATÍVTÁR

Intézményünk fotósa – Kulcsár Géza – 2015 februárjában elhunyt, így kizárólag a MANDA program keretén belül külső munkatárs bevonásával folytatódott tovább a nyilvántartásban szereplő gyűjteményi anyag digitalizálása, amelynek keretén belül 15 647 darab felvétel szkennelésére és egyúttal revíziójára került sor. A szkennelést *Balog Attiláné*, a szkenneléshez a gyűjteményi anyag előkészítését *Szentesi Edina* végezte.

Ezen felül *Balog Attiláné* a digitalizálás útján történő gyűjteménygyarapítás során a Fotó-negativtárba 2015-ben bekerült további 288 db üvegnegatív digitalizálást is elvégezte.

MISKOLCI GALÉRIA

A Miskolci Galériában gyűjtött, feldolgozott kortárs képzőművészeti gyűjtemény MANDA-rendszerbe való feltöltése zajlik. Ennek keretében a műtárgyak fotói, adatai kerülnek adatbázisba és megkezdődött a Galéria működési időszakában megjelent kiadványok, könyvek, katalógusok digitalizálása is. Ennek köszönhetően a legtöbb kiadvány már digitális formában is elérhető. Így a teljes Grafikai triennálé katalógus-sorozat, illetve a teljes Téli Tárlat katalógus-sorozat is.

NÉPRAJZI TÁR

A Néprajzi Tár digitalizálása a MANDA programmal együttműködésben történik. 2015-ben 2149 db tárgyról készültek tárgyfotók. A már elkészült fotók közül 3535 db-ot töltöttünk fel a szöveges adatok mellé az elektronikus nyilvántartásba, így jelenleg 8064 db tárgyunkról van elérhető digitális fotó a saját néprajzi adatbázisban.

A MANDA internetes felületén és az Europeana nemzetközi adatbázisában a Néprajzi Tár, a Thália-ház (Színészmúzeum) és a Miskolci Galéria tagintézmény gyűjteményeiből szerepelnek műtárgyak és dokumentumok.

RÉGÉSZETI TÁR

Folyamatosan készítettük a 2014. évi feltárások digitális dokumentációját, illetve néhány korábbi, befejezetlen dokumentáció készítését (felelős minden esetben az ásatásvezető régész volt). 15 dokumentáció készült el.

Folytattuk a Régészeti Gyűjtemény darabjainak digitális fotózását. (A munka 2006-ban kezdődött, amikor Szolyák Péter vezetésével 6.777 db tárgyról (2918 tétel) készítettek fényképet.) 2014-ben 800, míg 2015-ben 1.000 db fémtárgyról készült fotó a MANDA program segítségével (felelős: *Horváth Antónia*).

IV. Tudományos kutatás

	<i>2014. tény</i>	<i>2015. terv</i>	<i>2015. tény</i>
Kutatási témák száma	32	29	62
Hazai és nemzetközi kutatási programokban történő részvételek és a résztvevők száma	1	7 programban 10 résztvevő	4 14 alkalom
A múzeum által megrendezett tudományos konferenciák száma	1	3	6
Konferencián tartott előadások száma	59	75	118
A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) tudományos kiadványok száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)	6	4	10
A múzeum dolgozói által jegyzett, magyar és idegen nyelvű (külön feltüntetve a nemzetiségi nyelveket) publikációk száma (múzeumi kiadványban és külső kiadványban egyaránt)	34	29	71
Kiállítási forgatókönyvek száma	13	5	13
Nyomtatásban megjelent tudományos kiadványok példányszáma (összesen) és a remittenda aránya (%)	4350	1.600 50 %	2020 50 %

- a) A 2015. évi tudományos munka, kutatás fő irányvonalainak bemutatása (célok, feladatok, eredmények bemutatása)

ÁSVÁNYTÁR

2015-ben Fehér Béla doktori dolgozatához a hazai turmalinok elektron-mikroszondás elemzését végezte a Miskolci Egyetem Ásvány- és Kőzettani Tanszékén. Doktori témájának címe: Magyarországi magmás és metamorf turmalinok kristálykémiaja és az eredmények földtani alkalmazása.

2015-ben Kereskényi Erika folytatta doktori tanulmányait a Debreceni Egyetemen. Doktori témájának címe: Neolitik csiszolt kőeszközök archeometriai és provenienciavizsgálata.

Fehér Béla, Kereskényi Erika és Szakáll Sándor 2015. május 18-19-én részt vettek a Veszprémi Egyetemen megtartott 6. „Mineral Sciences in the Carpathians” (Ásványtudományok a Kárpátokban) című nemzetközi ásványtani konferencián, ahol három poszter-előadást tartottak.

A tervek szerint 2016-ban jelenik meg a Szegedi Tudományegyetem Földrajzi és Földtani Tanszékcsoportjának kiadásában, a GeoLitera könyvsorozatban a „Magyarország ásványai” című kötet, melynek szerzői Szakáll Sándor és Fehér Béla, az Ásványtár munkatársai. 2015-ben e két szerző fő szakmai munkája a kötet szöveges részének összeállítása volt.

Az Ásványtár munkatársainak publikációi 2015-ben:

Fehér Béla (2015): Reinvestigation of tourmaline from Nagybörzsöny, Börzsöny Mts., Hungary. *Acta Mineralogica-Petrographica, Abstract Series*, **9**, 15.

Fehér Béla, Szakáll Sándor, Zajzon Norbert, Mihály Judith (2015): Parádsasvárite, a new member of the malachite-rosasite group from Parádsasvár, Mátra Mountains, Hungary. *Mineralogy and Petrology*, **109**, 405-411.

Kereskényi Erika, Kristály Ferenc, T. Biró Katalin, Péterdi Bálint, Bendő Zsolt, Rózsa Péter (2015): The first results of a new project: Investigation of Neolithic polished stone tools of Herman Ottó Museum. *Acta Mineralogica-Petrographica Abstract Series*, **9**, 30.

Kereskényi Erika, Kristály Ferenc, Fehér Béla, Rózsa Péter (2015): Előzetes eredmények a Herman Ottó Múzeum neolitik csiszolt kőeszközeinek archeometriai vizsgálatáról. In: Pál-Molnár Elemér, Raucsik Béla, Varga Andrea (szerk.): Meddig ér a takarónk? A magmaképződéstől a regionális litoszféra formáló folyamatokig. 6. Kőzettani és Geokémiai Vándorgyűlés, Ópálos, Románia p. ???-???

- Kónya Péter, Szakáll Sándor, Zajzon Norbert, Kovács Árpád (2015): A Bakony–Balaton-felvidék vulkáni terület üregkitöltő miarolitos ásványai. In: Kónya Péter (szerk.) A Bakony–Balaton-felvidék vulkáni terület ásványai. TQS Monographs 1. Herman Ottó Múzeum és Magyar Földtani és Geofizikai Intézet, Miskolc, Budapest, 135-144.
- Kónya Péter, Szakáll Sándor, Zajzon Norbert, Kákay Szabó Orsolya (2015): A Bakony–Balaton-felvidék vulkáni terület egyéb üregkitöltő hidrotermás ásványai. In: Kónya Péter (szerk.) A Bakony–Balaton-felvidék vulkáni terület ásványai. TQS Monographs 1. Herman Ottó Múzeum és Magyar Földtani és Geofizikai Intézet, Miskolc, Budapest, 230-233.
- Kónya Péter, Szakáll Sándor, Kristály Ferenc (2015): A Bakony–Balaton-felvidék vulkáni terület mészsilikátos közetzárványainak ásványai. In: Kónya Péter (szerk.) A Bakony–Balaton-felvidék vulkáni terület ásványai. TQS Monographs 1. Herman Ottó Múzeum és Magyar Földtani és Geofizikai Intézet, Miskolc, Budapest, 95-106.
- Kónya Péter, Szakáll Sándor, Bartha András, Kákay Szabó Orsolya (2015): Az átalakulási zónák ásványai a Bakony–Balaton-felvidék vulkáni terület bazaltjaiban. In: Kónya Péter (szerk.) A Bakony–Balaton-felvidék vulkáni terület ásványai. TQS Monographs 1. Herman Ottó Múzeum és Magyar Földtani és Geofizikai Intézet, Miskolc, Budapest, 145-158.
- Kónya Péter, Szakáll Sándor, Simona Bigi, Kovács-Pálffy Péter, Földvári Mária, Kákay Szabó Orsolya (2015): A Bakony–Balaton-felvidék vulkáni terület üregkitöltő zeolitjai. In: Kónya Péter (szerk.) A Bakony–Balaton-felvidék vulkáni terület ásványai. TQS Monographs 1. Herman Ottó Múzeum és Magyar Földtani és Geofizikai Intézet, Miskolc, Budapest, 181-222.
- Mádai Ferenc, Szakáll Sándor, Kristály Ferenc, Zajzon Norbert (2015): Hunting for critical elements – New mineralogical results from the Velence Mts., Hungary. *Acta Mineralogica-Petrographica, Abstract Series*, 9, 39.
- Szakáll Sándor (2015): Új ásványfajok Magyarországról 2014-ben. *Geoda*, 25/1, 4-14.
- Szakáll Sándor, Fehér Béla, Kristály Ferenc (2015): Reinvestigation of “inesite” from Gyöngyösoroszi, Mátra Mts., Hungary. *Acta Mineralogica-Petrographica, Abstract Series*, 9, 61.
- Zajzon Norbert, Szakáll Sándor, Kristály Ferenc, Váczi Tamás, Fehér Béla (2015): Gadolinite-bearing NYF-type pegmatite from Sukoró, Velence Hills, Hungary. *Acta Mineralogica-Petrographica, Abstract Series*, 9, 75.
- Zajzon Norbert, Szentpéteri Krisztián, Szakáll Sándor, Kristály Ferenc (2015): The origin of the Avram Iancu U–Ni–Co–Bi–As mineralization, Baița (Bihor) metallogenic district, Bihor Mts., Romania. *International Journal of Earth Sciences*, 104, 1865-1887.

ÉREMTÁR

A bodrogolaszi középkori arany éremlelet feldolgozása kapcsán helyszíni bejárást és műszeres kutatást is végeztünk a lelőhelyen (*Bakos Gábor, Nagy Zsolt Dezső, Simon László*). Tanulmányoztuk az 1990-ben talált kincs lelőhelyének illegális kutatásairól szóló rendőrségi nyomozás és a büntetőper iratanyagát, amelyek anonimizált változatát a múzeum történeti adattára számára felgyűjtöttük. (Felelős: *Nagy Zsolt Dezső, Simon László*)

Nagy Zsolt Dezső: Archaeometrical investigation of the treasure from Bodrogolaszi, Hungary (megjelenés: Science and Technology of Archaeological Research, online periodika)

Elkészült, megjelenés előtti tanulmány:

Nagy Zsolt Dezső (Varga Mátéval közösen): Coin counterfeiter workshops in the Hungarian Kingdom during Late Middle and Early Modern Ages (Fiatal Középkoros Régészek VII. Konferenciáján tartott előadás)

Simon László: – Néhány régi-új adat a miskolci római denárleletről, (HOMÉ LIV. Kötet)
– Numismatic data from the history of Northeastern Hungary during the Roman Imperial Age

FOTÓ-NEGATÍVTÁR ÉS FOTOGRAFIAI GYŰJTEMÉNY

Hazai tudományos programokban való részvétel (létezésítés a 14 alkalomra vonatkozóan)

Szentesi Edina 2015-ben ismételten megbízást kapott a Múzeumi Állományvédelmi Bizottság munkájában való részvételre. A Budapesten megtartott üléseket rendszeresen (8 alkalommal) látogatta, ahol a Múzeumi Állományvédelmi Programban megfogalmazott feladatok kidolgozása és végrehajtása mellett a jegyzőkönyvvezetői tisztséget látta és látja el.

2015. március 16. és 20. között a Múzeumi Állományvédelmi Bizottság tagjaként szervezőként, előadóként és egyúttal a megyei hatókörű városi múzeum állományvédelmi felelőseként hallgatóként is részt vett a *Megelőző műtárgyvédelem a múzeumokban* címet viselő 74 órás akkreditált szakmai továbbképzési program második képzési hetén.

Az általa megtartásra került órák címe és témája:

- Állományvédelmi mérőeszközök és a metrológia (1 előadás és 1 gyakorlat)

- Kulturális javak védelme vízkárok ellen (1 előadás)

A Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma nyílt pályázat kiírásával 50 millió Ft keretösszeggel támogatta a vidéki muzeális intézményeket a megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos problémáinak enyhítése érdekében. A Múzeumi Állományvédelmi Bizottság munkatársai 2015. április 14. és 17. között Budapesten, a Néprajzi Múzeumban tartott többnapos ülésen szakmai ajánlások készítésével (76 db) támogatták a pályázókat a megfelelő eszközök, anyagok kiválasztásában.

2015. június 15-én részt vett a Magyar Biológiai Társaság Embertani Szakosztálya tagjaként Jane Goodall főmőlőskutató szűk körű szakmai előadásán a Fővárosi Állat- és Növénykertben.

2015. október 8-án a Múzeumi Állományvédelmi Bizottság tagjaként, a Bizottság tagjaival közösen állományvédelmi továbbképzést szervezett az ország különböző múzeumaiban dolgozó restaurátor, muzeológus és gyűjteménykezelő kollégák részére. A program megrendezésére Budapesten, a Petőfi Irodalmi Múzeum Lotz-termében került sor.

2015. október 29-én részt vett a Herman Ottó Múzeum – Miskolci Galéria Kondor Termében megrendezett a „Fényképek második élete” címet viselő műhelybeszélgetésen.

2015. december 7 – 8-án részt vett Budapesten, a Ludwig Múzeumban megrendezett MAPS szimpóziumon (Media Art Preservation Symposium), amely a tárgyalapú média (papír, fotó, hangfelvétel stb.) megőrzésével, a digitalizálás kérdéskörével, valamint a digitális művészet megőrzésével kapcsolatos lehetőségekkel és problémákkal foglalkozott.

Hazai tudományos programokban való részvétel (tagságra vonatkozó kiegészítés)

Szentesi Edina 2015-ben ismételten megbízást kapott a Múzeumi Állományvédelmi Bizottság munkájában való részvételre. A Budapesten megtartott üléseket havi rendszerességgel látogatta, ahol a Múzeumi Állományvédelmi Programban megfogalmazott feladatok kidolgozása és végrehajtása mellett a jegyzőkönyvvezetői tisztséget látta és látja el. Tagja a MTA-MAB Történelemtudományi és Néprajzi Szakbizottsága Művészettörténeti Munkabizottságának, illetve a Magyar Biológiai Társaság Embertani Szakosztályának.

KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁR

Pirint Andrea tudományos kutatásainak fő irányvonalai és elért eredményei:

I.) A képzőművészeti gyűjteménybe tartozó műtárgyak feldolgozása és közzététele. Tárgyévi megvalósulás: 1.) Publikáció: Maradj hű Istenhez, és kerüld a bűnt! Keresztény tárgyú szelencék a Herman Ottó Múzeum gyűjteményében. Miskolci Keresztény Szemle. XI. évf.

42. szám (2015/2.) 64–68.; 2.) Kiállítási tématerv: A Herman Ottó Múzeum Képtárához kapcsolódó, az intézmény saját gyűjteményeire alapozódó időszak kiállítás-sorozat tématervének kidolgozása (Éliás Istvánnal közösen); 3.) Kiállításhoz kapcsolódó műtárgyleírások: Szállj velünk! Képtár Légitársaság – Puttójárat. Kalandozások a barokk művészet világában” című, a Herman Ottó Múzeum Képtárához kapcsolódó időszak kiállítás (2015. április 10-től) gyűjteményi tárgyainak feldolgozása, a kiállítás szövegelemeinek megírása; 4.) Előadás: Szelencék meséi – szerelemről, háborúról és az élet egyéb dolgairól. A Herman Ottó Múzeum „Gondolatmenet” című kiállításához kapcsolódó ismeretterjesztő előadás-sorozat keretében (Miskolc, 2015. február 14.).

II.) A régió múltbeli és jelenkori képzőművészetének kutatása, támogatása. Tárgyév megvalósulás: 1.) Csabai Kálmán (1915–1992) festőművész munkásságának kutatása; magánszemélyeknél, közhivataloknál és közgyűjteményeknél fellelhető alkotásainak katalogizálása. Az eredmények alapján a festőművész centenáriumi emlékkiállításának megrendezése (Miskolci Galéria Rákóczi-ház, 2015. május 6–június 6.), valamint az életművet feldolgozó monográfia részleges kéziratának elkészítése, a monográfia kiadására NKA pályázat megírása; 2.) Szakértői ajánlás elkészítése a hollóházi római katolikus templom Megyei Értéktárba való bekerüléséhez, valamint hungarikummá nyilvánításához (2015. április 24.); 3.) Kortárs alkotók munkásságának feldolgozása, méltatása. Megnyitóbeszéd: „Energia”. Szurdoki Judit kiállítása (Miskolc, 2015. május 29.); „Vegyestechnika”. Lőrincz Róbert kiállítása (Kazincbarcika, 2015. október 13.).

III.) Szakmai munkán alapuló egyéb eredmények: 1.) Publikáció: Gondolatmenet – Főhajtás Kassa előtt. A miskolci Herman Ottó Múzeum vándorkiállítása. Gömörország 2014/2. (XVI. évf. 2. szám) 84–85.; 2.) Kiállításrendezés (fentiekben említett tárlatokon kívül): Gondolatmenet. Szerelemtől – háborún át – szenvedélyig. A Herman Ottó Múzeum külföldi vándorkiállításának miskolci bemutatója (Miskolci Galéria Rákóczi-ház, 2015. január 22–április 25.); a Herman Ottó Múzeum Képtárának kibővítése (Herman Ottó Múzeum központi épülete, átadás: 2015. április 10.); Szász Endre Gyűjtemény állandó kiállítás részleges átrendezése (Herman Ottó Múzeum öreg kiállítási épülete, átadás: 2015. szeptember); Kövesi István titkos gyűjteménye. Remekművek Aba-Nováktól Zifferig. (Miskolci Galéria Rákóczi-ház, 2015. december 22–2016. június 25.); Szakmai koncepció: Czinke Ferenc grafikusművész állandó kiállítása (Pácin, Kastélymúzeum, 2015. június); 3.) Kurátori-szakmai tárlatvezetések: 8 alkalommal; 4.) TV és rádió interjúk: 9 alkalommal; 5.) Négy NKA pályázat szakmai anyagának megírása (három a HOM, egy a szerencsi Zempléni Múzeum által benyújtva).

MISKOLCI GALÉRIA

Hajdú Ildikó muzeológus egyéni, antropológiai vizsgálatokon alapuló tudományos kutatásokban vesz részt: Pácín társadalma, társadalmi átalakulásai témakörben a Viga Gyula által szervezett tudományos kutatócsoportban. A kutatás 2014-ben indult, az első terepmunkák 2015-ben történtek. A tervek szerint 2016. év végén, 2017. év elején kell a tanulmányt leadni, 1,5 ív terjedelemben.

A Miskolci Galériában 2008-ban indult újjára az a törekvés, amely a vizuális képi elemeken keresztül dokumentálja, kutatja a város történetét, elsősorban a második világháborút követő időszakot. Megkezdődött a város építészeti átalakulásának városantropológiai kutatása is, amelynek egyik eredményeként a Herman Ottó Múzeum fotó-adattárába bekerültek Vákár Tibor budapesti építésznek Miskolcon, az 1950-es évek elején készített fotói, illetve negatívjai. Vákár Tibor, mint tervfőmérnök 1951 és 1954 között dolgozott a városban. Az Országos Tervhivatal munkatársaként minden, a városban zajló építkezést véleményezett. Elkötelezett híve volt a város műemléki területeinek, épületeinek megőrzésének. Részben ezzel a céllal készítette fotóit is. Ezt az anyagot egészítette ki a 2014-ben megvásárolt írott hagyatékkal, amely a városban ekkor zajló építkezések dokumentációit jelenti elsősorban. A kutatás egyik területe ennek feldolgozása.

Szintén több éve zajlik a városban élő, dolgozó képzőművészek életének, munkásságának feldolgozását segítő háttéranyagok gyűjtése. Ennek során nemcsak figyelemmel kísérjük a művészek alkotói pályáját, hanem a kiállításokhoz kapcsolódva megszólítjuk a művészeket, interjú készítünk velük, melyeket a Galéria adattárában helyezünk el. Ez a projekt egészült ki az általuk működtetett civil szervezetek, közösségek kutatásával. A fennmaradt dokumentáció összegyűjtésével, a művészekkel készített interjúk témájának kiszélesítésével 2015 óta történik kutatás. Az eddigi eredmények alapján elkészült egy 1,5 ív terjedelmű tanulmány, amely a szervezetek 19. századvégi megalakulásától követi nyomon, azok történelmi változásait, kohéziójukat, fennmaradásukat segítő vagy épp hátráltató külső és belső tényezők vizsgálatára koncentrál. (Felelős: *Kákóczki András*)

NÉPRAJZI TÁR

A néprajzi kutatások a megyei feladatellátáshoz és a megyei gyűjtőkörhöz is kapcsolódva regionális szemlélettel zajlottak. Kiemelt terület a Bodrogköz, ahol a Cigánd-monográfiát

követően megkezdődött Pácin község monografikus kutatása, a néprajzos munkatársak részvételével.

Néprajzi területen fontos eredmény Tóth Arnold doktori disszertációjának publikálása, múzeumi kiadványként önálló kötetben, az Officina Musei sorozatban.

Prioritást élvez a témák között a népviselet és a textil kultúra vizsgálata, a Barna György-gyűjtemény (a Kárpát-medence népviseletei című kiállítás) tervezett múzeumba kerülésével kapcsolatban. Az ennek előkészítésére szolgáló 2014. évi ALFA-pályázat támogatásával 2015-ben megkezdődött egy népviseletekre vonatkozó álló háttér adatbázis, archívum összegyűjtése.

Dr. Tóth Arnold publikációi:

- 1) Vőfélykönyvek és vőfélyversek a 19. században. Kéziratos vőfélykönyvek Északkelet-Magyarországon. Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 2015. (Officina Musei 22.) 591 p.
- 2) (szerkesztés) Miskolc régi térképeken 1759–1963. Miskolc Megyei Jogú Város, 2015. 111 p.
- 3) (könyvismertetés) Kinda István: Vőfély története. Egy évszázados vőfélykönyv Középpajtáról. Közlésre leadva az Ethnographiá-hoz 2015. júniusban.
- 4) A közköltészet csúfolóinak továbbélése, átalakulása a 19. századi vőfélyversekben. Doromb: Közköltészeti tanulmányok 4.
- 5) (szerkesztés) A Herman Ottó Múzeum Évkönyve LIV. (2015) megjelenés 2016 elején

Viszóczy Ilona publikációi:

- 1) Viga Gyulával: A Bodrogköz szőlő- és borkultúrájához. Átjáró, 4. szám. 2015/1. 107-138. Miskolc
Terjedelem: 54.700 karakter
- 2) Viga Gyulával: A bodrogközi borról és a mai borünnepről. Acta Ethnologica Danubiana 17 (2015), 111-131. p.
O víne z Medzibodrožia a o dnešných vínnych slávnostiach (Súhrn) 124. o. Über den Wein aus Bodrogköz und über Weinfeste in unserer Gegenwart (Zusammenfassung) 125. o.
Terjedelem: 44.600 karakter
- 3) Viga Gyulával: Újabb adatok és szempontok a Jászság táji gazdasági kapcsolataihoz (Bathó Edit Festschrift) – megjelenés alatt
Terjedelem: 26.000 karakter

Dr. Bodnár Mónika publikációi:

- 1) Üvegnegatívok Bódvavendégiből. In: Herman Ottó Múzeum Évkönyve LIII (2014). Miskolc, 311-323. ISSN 0544-4225;
- 2) Egy igaz barátság története. Herman Ottó és Pósa Lajos, valamint családjaik kapcsolata levelezéseik tükrében. In: Herman Ottó Múzeum Évkönyve LIII (2014). Miskolc, 411-445. ISSN 0544-4225;
- 3) Gróf Serényi Béla miskolci képviselőjelöltségének története. In: Gömörország – Az északi magyar peremvidék fóruma XVI évf. 2015. 2. sz. 2-5. ISSN 1335-6410;
- 4) Béres Gábor szépirodalmi és történetírói tevékenysége. In: Gömörország – Az északi magyar peremvidék fóruma XVI évf. 2015. 3. sz. 2-4. ISSN 1335-6410;
- 5) A szakrális tér szemiotikája – Torna megyei példákkal. In: Tájszemiotika. Semiotica Agriensis 12. Szerk. Balázs Géza és Pölcz Ádám. Magyar Szemiotikai Társaság, Budapest, 55-66. ISSN 1418-253X, ISBN 978-615-5597-00-8;
- 6) Nemzedékváltás egy átalakuló térség átalakuló társadalmában. (Közlésre leadva az ELTE BTK Néprajzi Intézetének)

RÉGÉSZETI TÁR

A Régészeti Gyűjtemény leletein, valamint a megye lelőhelyein alapuló feldolgozások, régészeti korszakokénti bontásban, illetve ezek bemutatása előadásokon és publikációkban.

Csengeri Piroska PhD, Horváth Antónia, L. Hajdú Melinda előadást tartott a HOM által szervezett IV. EMRK konferencián „A rasonysápberencsi záportározó megelőző feltárása (2014)” címmel. *Csengeri Piroska PhD* előadást tartott a nyíregyházi „New results in the research in the eastern part of the Carpathian basin” című nemzetközi konferencián „Outline of the Middle Neolithic of Borsod-Abaúj-Zemplén County / Problems of Alföld Linear Pottery Culture” címmel.

Csengeri Piroska részt vett a „NeoMilk: The milking revolution in temperate Neolithic Europe”, University of Bristol által vezetett nemzetközi projekt magyarországi munkáiban (anyagválogatás, előadás). Befejezte Mezőzombor-Temető neolitikus településrészének, valamint folytatta Felsővadász-Várdomb neolitikus településrészének feldolgozását.

Csengeri Piroska PhD 2015-ben megjelent publikációja: Middle Neolithic Painted Pottery from Borsod-Abaúj-Zemplén County, North-Eastern Hungary. In: Virag, Ch. (ed.), Neolithic Cultural Phenomena in the Upper Tisa Basin, International Conference, July 10–12, 2014, Satu Mare, Satu Mare 2015, 127–160.

Fekete László kutatást végzett Északkelet-Magyarország 8-11. századi településtörténete témában (településhálózat és a kerámia anyag változásai).

Gál Viktor kutatási témái voltak 2015-ben: Füzér-Vár, Szögliget-Szádvár, gönci római katolikus templom kutatása.

Gál Viktor előadást tartott a HOM által szervezett IV. ÉMRK konferencián „A szádvári Csonka-bástya feltárása (2013-2014)” címmel, illetve a Fiatal középkoros régészek VII. konferenciáján Kelemen Bálinttal „Szádvár 3D tömegrekonstrukciós modelljének tudományos háttere” címmel.

Gál Viktor 2015-ben megjelent publikációi: Jelentés Szádvár 2014. évi régészeti kutatásáról. In: *Castrum* 2015/1-2. 104-109. Jelentés a füzéri várban 2014-ben végzett kutatásokról. In: *Castrum* 2015/1-2. 119-122. Farkas Roland – Gál Viktor: Történelem a természetben. In: *Hegyi Túra Magazin* 2015. 30-32.

Horváth Antónia előadást tartott a MRMT „Régészeti kutatások Magyarországon 2014-ben” című konferenciáján „A rasonysápberencsi záportározó megelőző feltárása (2014)” címmel. Horváth Antónia részt vett a „Kána-projekt” 2015-ös feldolgozási munkáiban, ennek keretében folytatta Kána falu külső kemencéinek feldolgozását, valamint elkezdte az ugyaninnen származó mécsesek feldolgozását. Folytatta Mezőnagymihály-Névtelen halom leletanyagának, valamint Füzér-Vár és Muhi mezőváros fémleleteinek feldolgozását. Megkezdte az Onga határában 2015-ben előkerült tömegsír feldolgozását Fábíán Sárával és Gál Viktorral.

Kalli András és K. Tutkovics Eszter előadást tartott a HOM által szervezett IV. ÉMRK konferencián Bálint Mariannával és Bacskai Istvánnal „A megkerült falu. Árpád-kori és kora középkori település műszeres leletfelderítése a bükkábrányi bánya területén” címmel, valamint posztert készített az MTA BTK RI által rendezett topográfiai konferenciára „A műszeres leletfelderítés tapasztalatai Bükkábrány-Bánya fejlesztési területén”. Kalli András és K. Tutkovics Eszter előadást tartott a MRMT „Régészeti kutatások Magyarországon 2014-ben” című konferenciáján „Régészeti kutatások a bükkábrányi lignitbánya területén 2014-ben” címmel.

Kalli András és K. Tutkovics Eszter publikációt adott le „Középső neolitikus és szarmata település Bükkábrány határában. Előzetes jelentés a Bükkábrány-Bánya VII. lelőhely (Vasúti-

dűlő) 2011-ben végzett régészeti feltárásairól” a Régészeti Kutatások Magyarországon 2011-2014 kötetbe, mely a Forster Központ gondozásában jelenik meg 2016-ban.

Király Ágnes múzeumi munkatársakkal és az ELTE BTK Régészettudományi Intézet részvételével megvalósította az „Igrici – Szöke-hát késő bronzkori erődítésének felmérése” projektet.

Király Ágnes előadást tartott a „Fortifications: the rise and fall of defended sites in the Late Bronze Age and Early Iron age of South-East Europe” című nemzetközi konferencián „Igrici–Szöke-hát: Microregional characteristics of a recently discovered fortified settlement in the Late Bronze Age (REI Bz C – Ha A) of the South-Borsod Plain Area” címmel.

Koós Judit PhD 2015-ben megjelent publikációja: A bodrogkeresztúri kincs – azaz a Dereszla kincse. In: Csömök Mariann (szerk.), Bodrogkeresztúri történetek. Bodrogkeresztúr 2015, 76-80.

Miskolczi Melinda folytatta az északkelet-magyarországi pálos kolostorokkal kapcsolatos kutatásait.

Miskolczi Melinda előadást tartott a Fiatal Középkoros Régészek VII. Konferenciáján „Miskolc-szentléleki pálos kolostor feltárása (előzetes kutatási jelentés)” címmel.

Simon József előadást tartott az „Emlékezés a II. világháború befejezésének 70. évfordulójára alkalmából” rendezvényen (2015. június 3-án Miskolcon) „MOKAN-komité: A miskolci-diósgyőri ellenállás története” címmel.

Simon József 2015-ben megjelent publikációja: MOKAN-komité: A miskolci-diósgyőri ellenállás története. Herman Ottó Múzeum Évkönyve LIII, 325-332.

Simon László, megjelent tanulmány: Római bronzméces Szendrőládról, HOMÉ LIII (2014) kötetben

Szörényi Gábor András befejezte, és leadta a „Sajó-völgyi huszita várak kutatása” című PhD disszertációját.

Szörényi Gábor András részt vett a miskolc-szentléleki pálos kolostor kutatása és műemléki helyreállítása; a Sály-Latorvár lakótornjának műemléki helyreállítása; valamint Taborkogel geoprospekciós vizsgálatában (St. Martin im Sulmtal – Ausztria határában található

Taborkogel elnevezésű, 15. századi fa-földszerkezetes erősség és előretolt védő geofizikai felmérése és kiértékelése) kutatási projekteken.

Szörényi Gábor András előadást tartott a Castrum Bene Egyesület XXI. vándorgyűlésén, Szécsényben „Sajó-völgyi 13-15. századi palánkvárak” címmel.

Szörényi Gábor András 2015-ben megjelent publikációja Feld Istvánnal közösen:

Außenwerke und Vorwerke der Burgen in Mitteleuropa. In: Bitterli – Hoffmann – Hofrichter – Kühtreiber (szerk.), „Dem Fein zum Trutz” Wehrelemente an mittelalterlichen Burgen. Braubach, 2015.

Tóth Krisztián előadást tartott a HOM által szervezett IV. ÉMRK konferencián Kristály Ferencsel „Kemencék kőzetanyagának és platinjának archeometriai vizsgálata a Sajószentpéter Harmadik vetőn feltárt germán településről” címmel, valamint a nyíregyházi „New results in the research in the eastern part of the Carpathian basin” című nemzetközi konferencián, illetve a „Stan i potrzeby badań archeologicznych w Karpatach” című nemzetközi konferencián Krosno-ban (Lengyelország) „The state and necessities of archaeological research in the Carpathians” címmel.

Tóth Krisztián folytatta kutatásait Észak-Magyarország római kori és hunkori régészete témakörben.

TÖRTÉNETI TÁR

Tudományos kiadványok szerkesztése:

Dr. Gyulai Éva:

„A Lévay” és Lévay: Tanulmányok a felső-magyarországi református iskolákról és Lévay Józsefről. „A református iskoláztatás felső-magyarországi történetének meghatározó fordulatai, különös tekintettel Miskolcra” című 2010. október 26-ikán, és a „Lévay és kora – közélet és művelődés Miskolcon és Borsodban a XIX. században” című, 2011. március 26-ikán Miskolcon, az MTA MAB székházában rendezett tudományos konferenciák előadásainak szerkesztett kiadványa. Szerk.: ÁBRÁM Tibor–GYULAI Éva. Lévay József Református Gimnázium és Diákotthon–Miskolci Egyetem BTK Történettudományi Intézet, Miskolc, 2015. (ISBN: 978-963-88905-6-6) (Lévay Füzetek 2015/1).

Történelem és Muzeológia – Miskolci Internetes Folyóirat / History & Museology: Online Journal of Miskolc, Hungary 2. (2015)/1–2. szám (ISSN 2064-7530)

Konferencia szervezése:

Dr. Gyulai Éva:

Az Északkelet-Magyarország Ipartörténetének Ápolásáért Alapítvány, Miskolc–Diósgyőr–MTA Miskolci Területi Bizottsága (MAB) Történettudományi és Néprajzi Szakbizottsága (a IX. Fazola Fesztivál, Miskolc–Újmassa, 2015. szept. 25–26. keretében) rendezésében: Nemzetközi tudományos konferencia az ipari örökségről c. konferencia. MAT MAB székház, Miskolc, 2015. szept. 25.

Kiállítás megnyitó:

Dr. Gyulai Éva:

Megnyitó és tárlatvezetés: „Gyűjtők és gyűjtemények” Magyarország nagy és dicső királyai címmel: Mecser Norbert magángyűjteményének legszebb darabjait bemutató kiállítás. HOM Kiállítási épület (Papszer), 2015. szept. 5.

Lektorálás:

Békési Gábor

A múzeum kiadványainak, internetes megjelenésének szakmai lektorálása.

- b) A 2015. évi tudományos munka, kutatás fő irányvonalainak bemutatása (célok, feladatok, eredmények bemutatása)

NÉPRAJZI TÁR

Viszóczky Ilona 48 db kutatónapot vett igénybe. A 2014. évtől megkezdődött a „*A Kárpát-medence népviseleteiből (Barna György Gyűjtemény)*” című új állandó kiállításához kapcsolódó tervezés, a jelentős népviseletes magángyűjtemény áttelepítésének előkészítése. A készülő tárlat háttéranyagának és tervezett interaktív elemeinek előkészítéséhez a Néprajzi Múzeum gyűjteményeiben és fotó-negatívárában végzett kutatómunkát, ALFA-pályázat keretében. Ehhez szorosan kapcsolódnak eddigi egyéni kutatási témái is, a mezőkövesdi népviselet és a matyó himzés változásainak vizsgálata. *Dr. Bodnár Mónika* évi 48 db kutatónapot vett igénybe, az alábbi témákban folytatott kutatásokra: Serényiek, Herman – Pósa kapcsolat, Béres Gábor, Égerszög, Pácint, szakrális kisenmlékek. A felsorolt témákban ismeretterjesztő és tudományos előadásokat tartott, s egy témát, Pácint kivéve publikációi jelentek meg 2015-ben. Az égerszögi kéziratát közzésre elfogadták, a kiadvány megjelenése 2016 tavaszán várható.

TÖRTÉNETI TÁR

Békési Gábor, Hazag Ádám

Az első világháború emlékeinek, gyűjtése, feldolgozása bemutatása (2 kiállítás, 1 tablósorozat),

Vámosi Katalin

- Pető János grafikus – és festőművész munkássága
- Tiszújvárosi római katolikus templom építéstörténete
- A Mindszenti plébánia festményei

Dr. Kunt Gergely

- 2015 szeptembertől előre láthatólag 2016 áprilisáig a Miskolci Német Nemzetiségi Önkormányzat részére levéltári kutatás, melynek eredménye egy 2016. áprilisában megjelenő tanulmány lesz.

Békési Gábor

- Kazinczy Török Sophie élete. Kutatómunka B.A.Z. Megyei Levéltár, Bécs, Nagykázmér. A kutatás eredményeként megjelent tanulmány: Az ismeretlen Török Sophie = Széphalom, A Kazinczy Ferenc Társaság Évkönyve, 25. kötet (2015), 61-93.

- c) A tudományos munkatársak kutatónapjával kapcsolatos munkáltatói intézkedések bemutatása (a kutatónapban részesülő tudományos munkatársak és az engedélyezett kutatónapok száma, az engedélyezés szempontjai, a kutatónapokhoz kapcsolódó egyéni tudományos célok, feladatok bemutatása)

ÁSVÁNYTÁR

Kereskényi Erika a doktori tanulmányaihoz szükséges kutatónapokon a Miskolci Egyetemen röntgen-diffrakciós, elektron-mikroszondás vizsgálatokat végez Fehér Bélával. 2015 márciusában a Szegedi Tudományegyetemen EDS/XRF analízist végzett Kereskényi Erika 8 neolit kőbaltán. Budapesten a KFKI-ban prompt-gamma aktivációs vizsgálatok történtek 2015. áprilisában és decemberében a Múzeum 30 db neolit csiszolt kőszerszemein. Dr. Szakmány Györggyel a konzultációk az ELTÉ-n történnek ugyanebben a témában 2015 októbere óta havi 1 alkalommal. A kutatónapok engedélyezése rugalmasan történik, mivel a Miskolci Egyetem vagy más kutatóintézetek műszerek szabad kapacitásához kell alkalmazkodnunk.

MISKOLCI GALÉRIA

Hajdú Ildikó muzeológus által igénybe vett kutatónapok száma: 25 nap.

Felhasználás:

Pácin etnográfiai kutatócsoporttal terepmunka, levéltári kutatás Sátoraljaújhelyen.

Vákár Tibor építész miskolci munkásságának feldolgozása, könyvtári, történeti adattári kutatás.

Miskolci művészethez kapcsolódó civil közösségek kutatása (könyvtári, adattárak), interjúk készítése.

- d) Kiadott, eladott és raktáron lévő saját múzeumi kiadványok száma, a remittenda kezelése és raktározási kérdései, a megoldásra vonatkozó intézkedések bemutatása

<i>Feladat</i>	<i>Felelős:</i>	<i>Határidő:</i>	<i>A teljesülés</i>
Kiadott kiadványok száma: 8	Szakács Róbert	folyamatos	<i>státusza:</i> <i>folyamatos</i>
Eladott kiadványok száma: 67 745,			
Raktáron lévő kiadványok száma: 98 493			

A remittenda a kiadványraktárban van elhelyezve, ezeket a példányokat később próbáljuk értékesíteni. Elkészült a kiadványok hasznosítására, kezelésére vonatkozó múzeumi remittenda terv (*Csomborné Tóth Andrea, Simon László*) és az ebben foglaltaknak megfelelően jelentős mértékben csökkent az állomány a korábbi évekhez képest.

(Felelős: *Szakács Róbert*, közreműködött *Simon László*)

Kónya Péter (szerk.) (2015): A Bakony-Balaton-felvidék vulkáni terület ásványai. TQS Monographs 1. Herman Ottó Múzeum és Magyar Földtani és Geofizikai Intézet, Miskolc-Budapest. 235 p.

e) A múzeumi tudományos munka nemzetközi feladatai, kapcsolatai

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesítés státusza
A moszkvai Bahrusin Múzeum kiállításának fogadása, előkészítése.	Míkita Gábor	2015.09.11.	
Közreműködés és szakmai támogatás a Gömörország c. rimaszombati székhelyű periodikának	Dr. Bodnár Mónika	Folyamatos	Megvalósult
Részvétel szlovákiai tudományos kutatásokban	Dr. Bodnár Mónika	Folyamatos	Megkezdődött
Részvétel a Deutsches Museum nemzetközi vezetőképzésén (München)	Dr. Tóth Arnold	2015. november	megvalósult

V. Műtárgyvédelem

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Megelőző műtárgyvédelemre (állományvédelemre) szoruló összes műtárgy száma			Teljes állomány
Aktív műtárgyvédelmi (restaurátori) kezelésre szoruló összes műtárgy száma		9.157 db + 2.775 p.zsák	
Tárgyévben aktív műtárgyvédelmi (restaurátori) kezelésbe vont összes			1.605 db + 697 p.zsák

műtárgy száma			
Műtárgyvédelmi (restaurátori) beavatkozás alá vont és műtárgyvédelmi kezelést igénylő teljes állomány aránya (%)			15,1 % III. 25,1 %
Állományvédelmi felelős helyszíni bejárása (muzeális intézmények száma, alkalmak száma)	74 intézmény 82 alkalom	70* intézmény Az alkalmak száma előre nem tervezhető.	70 * intézmény 83 alkalom

* *Megjegyzés*

A helyszíni bejárások során a Minisztérium által 2013-ban megadott listán szereplő intézmények száma kismértékben csökkent [74-ről 70-re, mivel a listán szereplő intézmények között volt olyan, amelyik már nem létezik (pl. a *Parasznyai Kisgaléria* 2001 óta), illetve volt olyan intézmény, amely az adott helyszín polgármesteri hivatalának tájékoztatása szerint korábban sem létezett (pl. a *Bükkszentkereszti Tájház*); illetve több intézmény nem a listán szereplő szakmai besorolás szerint működik (pl. a *Matyó Múzeum – Mezőkövesdi Tájházak – Bútorfestő Alkotóház és Hímzőház*; illetve *Tűzzománcos és Hímzőház*)].

Az időközben megvalósult építkezések következtében, vagy az intézmények számára a fenntartók által biztosított újabb helyiségeknek köszönhetően az épületegységek száma viszont 112-ről 118-ra nőtt. A megyében jelenleg is több helyen építkezések történnek; vagy felújítások zajlanak, emiatt egyes helyiségek megszűntek, vagy az építési munkálatok miatt nem voltak megközelíthetők, más helyszíneken viszont kényszerűségből már a folyosók és az előterek is „raktár” céljára lettek hasznosítva, ezért a gyűjteményi raktárak és a kiállítóterek számában is történtek változások az előző évhez képest. 2014-ben 173 gyűjteményi raktár, illetve 416 kiállítóter volt látogatható; míg 2015-ben 174 raktárban és 403 kiállítóterben lehetett a műtárgykörnyezeti méréseket elvégezni.

Felelős: Szentesi Edina

a) Megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos 2015. évi feladatok

A megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos feladatok egy része a települési önkormányzatok könyvtári, közművelődési és múzeumi feladataihoz nyújtott támogatások részletes szabályairól szóló 5/2014 (I.24.) EMMI rendeletben meghatározott megelőző műtárgyvédelemmel (állományvédelemmel) kapcsolatos feladatok és tevékenységek ellátására irányult.

Szentesi Edina a megyei hatókörű városi múzeum állományvédelmi felelőseként 2015. 01. 15. és 2015. 10. 21. között helyszíni bejárásokat végzett a megye területén működési engedéllyel rendelkező muzeális intézményekben.

2015-ben a helyszíni bejárások elsődleges célja az ellenőrzés körébe tartozó muzeális intézményekben tapasztalható változások nyomon követése volt; másodlagos célja pedig az intézmények raktárait és kiállítótereit jellemző műtárgykörnyezeti paraméterek (hőmérséklet, relatív páratartalom, megvilágítás, UV-sugárzás) műszeres mérése (ELSEC 764 UV + Monitor és ELSEC 765C UV + Monitor környezetfigyelő mérőműszer használatával); mivel a megelőző műtárgyvédelem (állományvédelem) az élő és élettelen környezet káros hatásainak az elhárítására irányuló intézkedéseket foglalja magában.

A látogatás során végzett munka részét képezte az állományvédelemmel kapcsolatos káresetek és a múzeumi műtárgyállományt veszélyeztető környezeti és egyéb tényezők dokumentálása, valamint a kockázatok azonosítását követően a kialakult helyzet kezelésére vonatkozó javaslatok és stratégiák kidolgozása az intézmények munkatársai, vezetői és/vagy a fenntartók részére. (Mindezek dokumentálása napló, és a mérési eredmények rögzítése érdekében készített táblázat összeállításával történt. A helyszíni bejárásokról összesen 509 oldal dokumentáció készült.)

Az állományvédelmi helyszíni bejárások teljesítése 2805 kilométer megtételével volt lehetséges.

A bejárások során 70 muzeális intézmény „telephelyén” található 118 épületegységben (közte 4 kastélyban) történtek meg a műszeres felmérések és az állományvédelmi vizsgálatok. Ezen felül további 42 kiállítás céljára készített építmény és 27 szabadban található kiállítási tér (melyek közül 4 skanzen jellegű), illetve 11 fémkonténerből kialakított raktár megtekintésére került sor.

A vizsgálatok alkalmával 174 raktárban, illetve 403 kiállítóterben, összesen tehát 577 helyiségben történtek műszeres mérések.

Szentesi Edina az egész év folyamán szaktanácsadást végzett a *megelőző műtárgyvédelem (állományvédelem)* szakterületét érintő témakörökben külső intézmények és szakemberek számára.

A helyszíni bejárások alatt szóbeli szaktanácsadásra és napló készítésére minden intézményben sor került, amelyek közül 55 helyszínen (azaz 55 alkalommal) a felmerült problémák kezelésre kidolgozott javaslatok és/vagy stratégiák a naplóban írásban is rögzítésre kerültek. A naplóban leírt szaktanácsokon felül 14 esetben az adott intézmények munkatársai további, részletesebb információkat, vagy javaslattételeket is kértek a látogatás során tapasztalt problémákhoz kapcsolódóan; illetve az év folyamán a munkájuk közben felmerült, állományvédelemmel kapcsolatos gondjaik megoldása érdekében, vagy pályázatkészítéssel összefüggésben kértek segítséget, amelyeknek dokumentálása külön, a Herman Ottó Múzeum által összeállított űrlap segítségével történt.

A vidéki intézmények számára 2015. 03. 16. és 2015. 05. 14. között több alkalommal pályázatírással kapcsolatos segítségnyújtás történt. (Felélős: *Szentesi Edina*)

A Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma 3511/194 altéma kódszámú „*Vidéki muzeális intézmények állományvédelmi fejlesztésének támogatása*” témában kiírt pályázati felhívásra közös együttműködéssel 3 vidéki intézmény nyújtott be pályázatot. Mindhárom pályázat sikeres volt, az elnyert támogatásból mérőműszerekhez és/vagy kondenzációs levegőszárító berendezésekhez tudtak hozzájutni a műtárgykörnyezet monitorozása és/vagy az optimálisabb műtárgykörnyezet megteremtése érdekében.

- A rudabányai *Bányászattörténeti Múzeum* a „Táró” elnevezésű föld alatti mesterséges kiállítótér falainak és levegőjének szárításához Dantherm CDT 60 típusú kondenzációs, mobil, ipari légszárító berendezést; illetve a kiállítóterek és a raktárak műtárgykörnyezeti paramétereinek (hőmérséklet és relatív páratartalom) méréséhez testo 625 típusú kompakt kézi mérőműszert vásárolt.
- A putnoki *Gömöri Múzeum és Holló László Galéria* kiállítótereinek szárítása és levegőjének páramentesítése érdekében 2 db TTK 120E típusú, csendes működésű, kiállítóterekben történő használatra ideális, nagy teljesítményű, kondenzációs, mobil levegőszárító készüléket; valamint a kiállítóterek és a raktárak műtárgykörnyezeti paramétereinek (hőmérséklet és relatív páratartalom) méréséhez testo 625 típusú kompakt kézi mérőműszert szerzett be.

- A sárospataki *Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény* az intézmény pincéjében kialakított kőtárak egyikének, az „öreg pince” elnevezésű helyiség falainak szárítása és levegőjének páramentesítése érdekében 1 db Dantherm CDT 40S típusú kondenzációs, mobil, ipari légszárító berendezést vett.

A „saját” intézményen belül megvalósult megelőző műtárgyvédellel kapcsolatos feladatok a 2015. évben:

Az év folyamán az intézményben napi szinten történt az állományvédelmi (megelőző műtárgyvédelmi) feladatok és tevékenységek végzése, illetve koordinálása, valamint az ezen tevékenységek ellátásához történő segítségnyújtás és tanácsadás az intézmény többi munkatársa részére. (Felelős: *Szentesi Edina*)

Az intézményben, valamint a hozzá tartozó intézményi egységekben és telephelyeken a kiállítóterek és a raktárak műtárgykörnyezeti paramétereinek mérésére és dokumentálására rendszeres időközönként sor került. (Felelős: *Szentesi Edina*)

A 2015. évre vonatkozó legfontosabb célkitűzéseink voltak:

- Kiemelt figyelmet fordítsunk a Pannon-tengeri kiállító épület légsterilizálásának megteremtésére. (Felelős: *Szentesi Edina*)
- Pályázati lehetőségek függvényében törekedjünk az intézmény mobil „gépparkjának” megteremtésére, levegőszárító-, párasító-, illetve légtisztító berendezések, valamint további mérőműszerek beszerzésére. (Felelős: *Szentesi Edina*)

Célkitűzéseink megvalósítása érdekében:

- 2015. 01. 15-én a Pannon-tenger Múzeum kiállítóépület gépházának megtekintését követően tárgyalásokat folytattunk Schlemmer László feltalálóval, illetve a készülékeket gyártó cég munkatársaival az új, magyar fejlesztésű, áttöltéses rendszerű, szabadalommal védett Sup-Air™ technológia révén működő ipari teljesítményű BIOMOL 1000 típusú biológiai és molekuláris légtisztító berendezés beépítésének lehetőségeiről az épület gépházában található légkezelő rendszerbe. (Felelős: *Szentesi Edina*)
- 2015 áprilisban pályázatok készítésére került sor a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma 3511/194 altéma kódszámú „Vidéki muzeális intézmények állományvédelmi fejlesztésének támogatása” témában kiírt pályázati

felhívásra: a Pannon-tenger Múzeum kiállítóépület légkezelő rendszerébe építhető BIOMOL 1000 típusú biológiai és molekuláris légtisztító berendezés beszerzésére (pályázati azonosító: 3511/03931); valamint a Herman Ottó Múzeum és a hozzá tartozó önálló szakmai besorolással rendelkező intézmények [tagintézmény (tematikus múzeum), közérdekű muzeális gyűjtemény, közérdekű muzeális kiállítóhelyek], illetve a telephelyek műtárgyainak állományvédelmét segítő, mérőműszerekből, kondenzációs levegőszárító berendezésekből, légnedvesítő berendezésekből, és légsterilizáló készülékekből álló mobil eszközpark megteremtésére (pályázati azonosító: 3511/03910). (Felelős: *Szentesi Edina*)

- 2015. májusban ugyancsak pályázat készítésére került sor a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma 3511/194 altéma kódszámú „Vidéki muzeális intézmények állományvédelmi fejlesztésének támogatása” témában kiírt pályázati felhívásra: a Herman Ottó Múzeum és a hozzá tartozó önálló szakmai besorolással rendelkező intézmények [tagintézmény (tematikus múzeum), közérdekű muzeális gyűjtemény, közérdekű muzeális kiállítóhelyek], illetve a telephelyek műtárgyainak állományvédelmét segítő vezeték nélküli műtárgykörnyezeti monitorozó rendszer (Kern ZigBee) beszerzésére és kiépítésére (pályázati azonosító: 3511/03947).

(Felelős: *Szentesi Edina*)

- 2015. május – júniusban mérőműszert és kondenzációs levegőszárító berendezéseket vásárolt az intézmény a „Kárpát-medence népviseletei — Néprajzi Látványtár” címmel tervezett állandó kiállítás előkészítése érdekében, ALFA program keretében nyújtott pénzügyi támogatás felhasználásával.

Felelősök: a pályázatot Dr. Tóth Arnold készítette, a megfelelő eszközök típusának kiválasztását és beszerzését Szentesi Edina intézte.

Elért eredmények:

- A Nemzeti Kulturális Alap egyik pályázatán (pályázati azonosító: 3511/03931) elnyert 2 800 000 Ft összegű támogatásból lehetővé válik a Pannon-tenger Múzeum kiállítóépület légkezelő rendszerébe, illetve annak légszűrőjébe az épület légterének fertőtlenítéséhez szükséges 3 darab BIOMOL 1000 típusú biológiai és molekuláris légtisztító berendezés megvásárlása és beszerelése, amelyek folyamatos és üzemszerű használatával a jövőben a kiállítóépület levegőjének maximális tisztaságát és mikrobiológiai védelmét biztosítani tudjuk, hozzájárulva ezzel a műtárgyakat károsító

anyagok kiszűréséhez, és ezáltal az épületben bemutatott több ezer műtárgy védelméhez; köztük a mikrobiológiai károsodások szempontjából különösen veszélyeztetett cukros szilárdító- illetve konzerválószerrel kezelt mocsárciprus megóvásához.

A készülékek használata egyúttal lehetővé teszi a kénhidrogén, a nitrogén-oxidok, a kén-dioxid, az ózon, a szerves vegyületek, és az ezekből képződő savak kivonását molekuláris szinten; valamint a porszemcsék kiválasztását még a 0,001 mikron alatti méretű tartományban is; illetve a biológiai károsítóknak táplálékot jelentő pollenek, az atkák és a penészedést okozó gombaspórák kivonását egyaránt.

A pályázat megvalósítása folyamatban van. (Felelős: *Szentesi Edina*)

- A Nemzeti Kulturális Alap másik pályázatán (pályázati azonosító: 3511/03910) elnyert 4 400 000 Ft összegű támogatásból pedig lehetővé válik a Herman Ottó Múzeum és a hozzá tartozó önálló szakmai besorolással rendelkező intézmények [tagintézmény (tematikus múzeum), közérdekű muzeális gyűjtemény, közérdekű muzeális kiállítóhelyek], illetve a telephelyek műtárgyainak állományvédelmét, és ezzel együtt a műtárgyak számára megfelelő műtárgykörnyezet megteremtését, szabályozását és ellenőrzését segítő mobil eszközpark „kezdő készletének” beszerzése.

A támogatásból 1 darab testo 435-2 típusú, a hőmérséklet, a relatív páratartalom, a CO₂ koncentráció, a megvilágítás, a légsebesség és az abszolút nyomás mérésére egyaránt alkalmas multifunkciós mérőműszert; 5 darab Olimpia Splendid SeccoProf 38 típusú kondenzációs levegőszárító berendezést; 1 darab Defensor PH28 típusú adiabatikus légnedvesítő berendezést; valamint 4 darab SA-200 típusú molekuláris és biológiai levegőtisztító- és légsterilizáló készüléket fogunk vásárolni.

A pályázat megvalósítása folyamatban van. (Felelős: *Szentesi Edina*)

A mobil géppark segítségével a műtárgyakat károsító környezeti tényezők elhárítása érdekében az aktuálisan szükséges beavatkozások azonnal megkezdhetők lesznek, és ezáltal a károsodások mértéke idővesztés nélkül megszüntethetővé, vagy minimálisra csökkenthetővé válik a város különböző pontjain található kiállítóterekben vagy raktárakban egyaránt.

- A „*Kárpát-medence népviseletei — Néprajzi Látványtár*” címmel tervezett állandó kiállítás előkészítése érdekében, ALFA program keretében nyújtott pénzügyi

támogatás felhasználásával 1 darab ELSEC 765C UV + Monitor típusú, a hőmérséklet, a relatív páratartalom, a megvilágítás, és az UV-sugárzás mérésére, és a mért adatok gyűjtésére képes környezeti monitort; 2 darab nagy teljesítményű Munters MK60D típusú (725 m³/h légszállításra képes) kondenzációs ipari légszárító készüléket; illetve 2 darab ipari teljesítményű (350 m³/h légszállításra képes), ugyanakkor kifejezetten csendes működésű [zajszint 49 dB (A)] Olimpa Splendid SeccoProf 38 típusú kondenzációs levegőszárító készüléket vásárolt az intézmény.

Az állandó kiállítás megvalósulása még folyamatban van, ameddig el nem készül addig is a mérőműszert az állományvédelmi helyszíni bejárások során használjuk, a kondenzációs levegőszárító készülékeket pedig a központi épület pincéjében található gyűjteményi raktárak falainak szárítása és levegőjének páramentesítése céljából üzembe állítottuk. (Felelős: *Szentesi Edina*)

Megelőző műtárgyvédelemmel kapcsolatos egyéb feladatok:

- 2015 augusztusában a „saját” intézményben, valamint a hozzá tartozó intézményi egységekben és telephelyeken tett helyszíni bejárások során szerzett tapasztalatok alapján feltárt problémák kezelése érdekében hosszú távú, többlépcsős állományvédelmi stratégia összeállítására került sor, amelynek célja a műtárgyakat károsító környezeti hatások kiküszöbölése, és a megfelelő műtárgykörnyezet kialakítása, illetve fenntartása, és ezáltal a műtárgyak hosszú távú megőrizhetőségének biztosítása.

Állományvédelmi stratégiánk főbb elemei a központi épületen kívül az intézményhez tartozó minden intézményi egységre érvényesek.

Az állományvédelmi stratégia intézményegységenkénti és épületenkénti bontásban külön-külön is elkészült. (Felelős: *Szentesi Edina*)

- 2015. 11. 25-én az Ásványtár „elkülönítő raktárában” tárolt, illetve a gyűjteményi raktárban elhelyezett radioaktív ásványok megtekintésére, és szakmai konzultációra került sor Orosz Lajos dozimetrikussal, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. Sugárvédelmi Osztályának munkatársával, az ásványok részére megfelelő, és a kollégák számára biztonságos tárolási körülmények kialakítása érdekében. (Felelős: *Szentesi Edina*)

b) Tisztítással, konzerválással, restaurálással kapcsolatos 2015. évi feladatok

Feladat	Felelős	Határidő	A teljesülés státusza
Tisztítás, konzerválás, restaurálás	HOM Műtárgyvédelmi O.	2015.12.31	

Összesítés a Herman Ottó Múzeum Műtárgyvédelmi Osztálya által és a külsős megbízással végzett munkáról:

Gyűjtemény	Tisztított tárgy (db) + (papírzsák)	Konzervált tárgy (db)	Ebből restaurált tárgy (db)	Összesen (db)
Néprajzi	48	42	8	48
Történeti	70	70	19	70
Képzőművészeti	16	16	16	16
Régészeti	1.471 db - 697 pzs. + 119 láda	3697	169 + 12 pzs. + 2 láda + 21 doboz	1.471 db + 697 pzs.
Természettudományi		1	1	1
Összesen	1.605 db + 697 pzs. + 119 láda	3.826 db	213 db + 12 pzs. + 2 láda + 21 doboz	1.471 db + 697 pzs.

/(p.zs. = papírzsák, láda = M30-as láda)

VI. Pályázati tevékenység

a) Pályázati projektek

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
------------------------------	------------------	-------------------------	---------

NKA Meilinger Dezső Kartyázók című olajfestményének megvásárlására	400.000	400.000	Szakácsné Pirint Andrea Sándor Edina
NKA PIRINT ANDREA: Csabai Kálmán. Átfesteni az egész földet munkacímű monográfia megjelentetésére (magyar, angol rezümével)	1.489.290	nem nyert	Szakácsné Pirint Andrea Sándor Edina
NKA A Gömöri-Hetey gyűjtemény Párizsból történő hazaszállításának előkészítésére	2.000.000	500.000	Szakácsné Pirint Andrea Sándor Edina
NKA Tertiary & Quaternary Strata online folyóirat 2015 4. negyedévi és 2016 1-3. negyedévi kiadására	1.487.000	nem nyert	Szolyák Péter Sándor Edina
NKA Ásványok a mindennapi életünkben című előadássorozat megvalósítására	3.830.000	nem nyert	Fehér Béla Sándor Edina
NKA Pető János (Mezőkövesd, 1940-Mezőkövesd, 2009) grafikus- és festőművészről szóló digitális kiadvány megjelentetésére	1.745.650	nem nyert	Vámosi Katalin Sándor Edina
NKA Múzeumi programok megvalósítására hátrányos helyzetű gyermekek számára	4.173.000	3.600.000	Mlakár Zsófia Sándor Edina
NKA A Herman Ottó Múzeum és a hozzá tartozó tagintézmény, kiállítóhelyek és telephelyek műtárgyainak állományvédelmét segítő vezeték nélküli monitorozó rendszerre	27.948.900	nem nyert	Szentesi Edina Sándor Edina
NKA A Herman Ottó Múzeum és a hozzá tartozó tagintézmény és intézményegységek műtárgyainak állományvédelmét segítő mobil eszközpark beszerzésére	8.002.400	4.400.000	Szentesi Edina Sándor Edina
NKA A Herman Ottó Múzeum Pannon-tenger Múzeuma állományvédelmi fejlesztésére, valamint légtisztító- és légsterilizáló berendezések beszerzésére	2.811.000	2.800.000	Szentesi Edina Sándor Edina
NKA Miskolci Kamarazenei Nyár és Zenei-esték címmel koncertek megvalósítására a Szemereszalonban	1.400.000	500.000	Vámosi Katalin Sándor Edina
NKA Régészeti vándorkiállítás megrendezésére	2.000.000	1.200.000	Király Ágnes Sándor Edina
NKA Régészeti konferencia megrendezésére	2.882.950	500.000	Király Ágnes Sándor Edina

NKA A Herman Ottó Múzeum LIV. évkönyvének megjelentetésére	1.496.400	500.000	Dr. Tóth Arnold Sándor Edina
NKA Múzeumi legyező - A Múzeumok Éjszakájához kapcsolódó programok megvalósítására	800.000	300.000	Vassné Dobák Eleonóra Sándor Edina
NKA Goda Gertrud: Holló Barnabás szobrászművész élete és munkássága című könyv megjelentetésére	1.391.500	700.000	Dr. Tóth Arnold Sándor Edina
NKA Ismeretterjesztő előadásorozat megrendezésére	2.789.600	500.000	Mlakár Zsófia Vámosi Katalin Sándor Edina
NKA Századfordulós, Magyarországon egyedülálló gépzenőgóra (fonola) restaurálására	1 954 000 Ft	800 000 Ft	Spóner Péter Sándor Edina
NKA A Herman Ottó Múzeum Évkönyve LIII. (2014) számának megjelentetésére	713 500 Ft	600 000 Ft	Dr. Tóth Arnold Sándor Edina
NKA Egy miskolci nemes az országos politikában Szemere Bertalan pályaképe és pályatársai című mű internetes tartalomszolgáltatás keretében való megjelentetésére	584 200 Ft	400 000 Ft	Spóner Péter Sándor Edina
NKA A Miskolc Szentléleki Pálos kolostor régészeti feltárására és állagmegóvására	5 947 521 Ft	3 500 000 Ft	Miskolci Melinda Sándor Edina
NKA Tóth Arnold: Vőfélykönyvek és vőfélyversek a 19. században. Kézírtos Vőfélykönyvek Északkelet- Magyarországon(Officina Musei 22.) című könyv.	1 250 000 Ft	600 000 Ft	Dr. Tóth Arnold Sándor Edina
NKA Vizuális Művészetek Koll. - 2017-es Grafikai Triennále kurátori kiállításra	817.000	500.000	Madarász Györgyi
NKA Vizuális Művészetek Koll. - Gaál József, Kopasz Tamás, Szuresik József kiállítására	752.060	450.000	Madarász Györgyi
NKA Vizuális Művészetek Koll. - az Alkotóház 2015. évi programja	854.030	300.000	Madarász Györgyi
NKA Vizuális Művészetek Koll. - Miskolci Művésztelep megrendezése	1.081.570	380.000	Madarász Györgyi
NKA Vizuális Művészetek Koll. - műtárgyvásárlás	3.950.000	3.950.000	Madarász Györgyi
NKA Vizuális Művészetek Koll. -	690.000	690.000	Madarász

műtárgyvásárlás (Födő Gábor)			Györgyi
Magyar Művészeti Akadémia – Grafikatörténeti konferencia	3.583.000	1.500.000	Madarász Györgyi
Nemzeti Tehetség Program – komplex művészeti tehetséggondozó kurzus	2.000.000	1.700.000	Madarász Györgyi

<i>Európai uniós fejlesztési programhoz (Széchenyi 2020) kapcsolódó pályázatok megnevezése</i>	<i>Pályázott összeg</i>	<i>Elnyert összeg (Ft-ban)</i>	<i>Felelős</i>
EMOP-2.1.1/B-09-2009-0026 " A Pannon-tenger kiállító épület kialakítása, és a múzeumi rendszerben történő működtetése" kialakítása, és a múzeumi rendszerben történő működtetése"		369.031.616 Ft	fenntartás alatt Dr. Pusztai Tamás
TIOP-1.2.2-11/1-2012-0042 "A Herman Ottó Múzeum Képtárának múzeumpedagógiai fejlesztése"		27.097.128 Ft	fenntartás alatt Marosi Ágnes
TAMOP-3.2.13-12/1-2012-0335 "Múzeumpedagógiai programok a Herman Ottó Múzeumban"		23.996.526 Ft	záró elszámolás alatt Vámosi Katalin
TAMOP-3.2.12-12/1-2012-0038 „Képzésekkel a művelődésért Miskolcon és Borsod-Abaúj- Zemplén megyében”		8.948.835 Ft	záró elszámolás alatt Dr. Pusztai Tamás

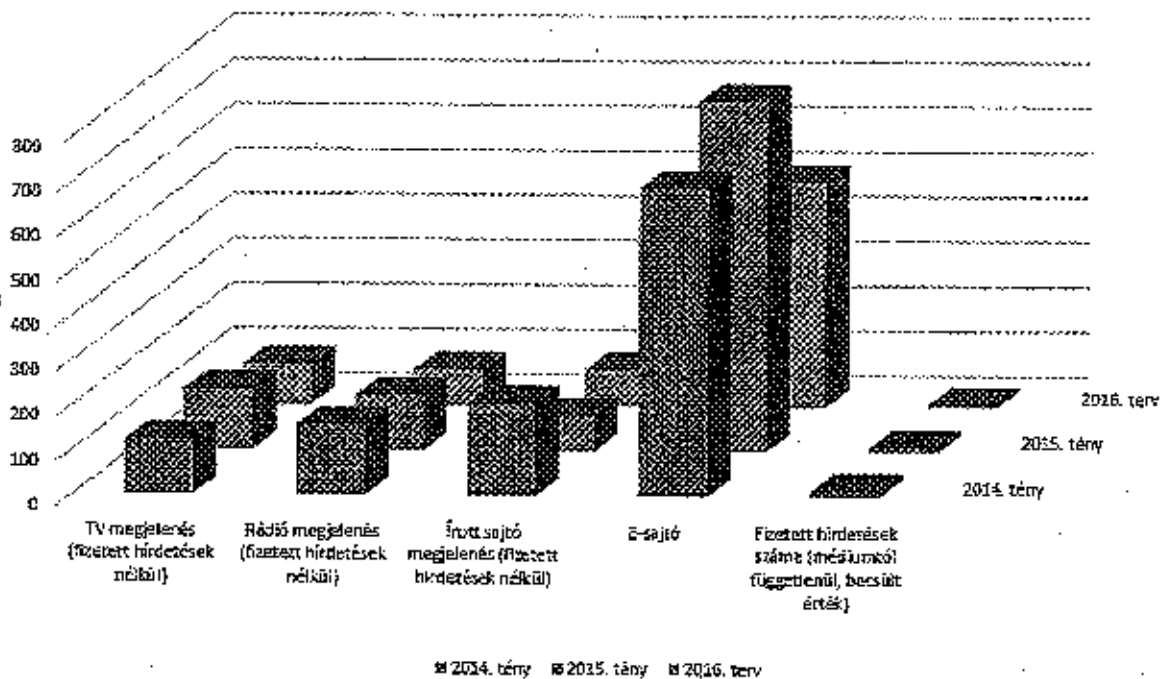
VII. Kommunikációs tevékenység

<i>Mutatók</i>	<i>2014. tény</i>	<i>2015. terv</i>	<i>2015. tény</i>
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	122	90	134
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	156	120	122
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	206	150	78
E-sajtó	687	300	780
Fizetett hirdetések száma (médiumtól függetlenül, becstült érték)	12	10	2

A tömegkommunikációs trendváltozás miatt az egyén ingerküszöbe megnőtt, ma már – bár az információ mennyisége jelentősen megnőtt – sokkal nehezebb érdeklődést kiváltani. Ezzel szorosan összefüggő jelenség, hogy a sajtó is igyekszik a figyelmet fenntartani, ami a hírérték értékeltségét eredményezte. Az országos sajtó-ingerküszöböt igen nehéz átlépni, egy-egy nagyobb programot leszámítva pl. Múzeumok Éjszakája általában nehezen sikerül. Intézményünk esetében a Kövesi-kiállítás volt ilyen hír. Egyre nehezebb a helyi sajtó figyelmének a felkeltése is. Igaz ugyan, hogy a regionális sajtónak fontos szerepe van a helyi hírek terjesztésében, de a hírek már nem napi, hanem óránkénti forgásban változnak. Alapvetően fizetett hirdetések nélküli megjelenésekben gondolkozunk, mert múlt évben sem állt rendelkezésre külön marketing- és kommunikációs keret és 2016-ban is csak eseti jelleggel tudunk ilyet tervezni forráshiány miatt. Véleményünk, hogy az e-sajtó szerepe növekvő tendenciát mutat az információáramlás ütemének megnövekedése és a fogyasztói szokások változása miatt. A múzeum célközönségének jelentős része online életet él, emiatt különösen fontos, hogy ez a csatorna a múzeum számára is használatos legyen. Számítunk arra, hogy a sajtó figyelve megosztottabb lesz, ugyanakkor szeretnénk az online csatornákon történő kommunikáció minőségfokát javítani és ezért ide számban kevesebb, de tartalmában összetettebb és jobban elhelyezett sajtóhíreket tervezünk.

Mutatók	2014. tény	2015. tény	2016. terv
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	122	134	90
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	156	122	80
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	206	78	80
E-sajtó	687	730	500
Fizetett hirdetések száma (médiától függetlenül, becsült érték)	12	10	6

Diagramcím

VIII. Intézményi terek / épületek tervezett infrastrukturális fejlesztései

- A 2015-ös évben csak az Ásványtár (Miskolc, Kossuth utcai) irodái és hozzá kapcsolódó raktárrészei kerültek felújításra a következő módon:
 - oldalfalak paravánjainak lebontása
 - erős és gyengeáramú vezetékek bontása, építése
 - oldalfalak kőműves javítása, festése
 - nyílászárók festékrétegeinek leégetése után azok újra mázolása
 - meglévő parketta burkolat csiszolását követően újra lakkozás

A felújítási munkák bekerülési költsége: 1.897.747.-Ft+ÁFA

- A Kossuth utcai felújítással egy időben az elavult konvektorok cseréjét is megvalósítottuk, melynek költsége: 187.334.-Ft+ÁFA volt
- A Tímármalom úti raktárbázis 12. sz. alatti épületének belső válaszfalai kerültek kibontásra, hogy az új, raktári funkció betöltésére alkalmas épületbelső kialakítása akadálymentesen megvalósítható legyen. A meghirdetett feladatra egy pályázó adta be

ajánlatát, így vele kötöttünk szerződést: a bontási munka 3.575.921 Ft+ÁFA összegbe került.

IX. Intézményi (saját) bevételek megoszlása

	2014. tény (eFt)	2015. tény (eFt)
Jegybevétel	8.955	8.475
Közművelődési programok bevétele		
Múzeumpedagógiai programok bevétele	563	539
Kiadványok értékesítése, múzeumi bolt bevétele	853	1.051
Intézményi terek hasznosítása	4.197	5.762
Régészetből származó bevétel	163.109	229.211
Szponzoráció		1.073
Egyéb	59.186	52.458
Összesen:	236.863	292.807

Miskolc, 2016. február 15.

Dr. Pusztai Tamás
múzeumigazgató h.